

లోక్ సత్తా టైమ్స్

నంబరు - 5 సంఖిక - 13

పక్షపత్రిక

జూలై 1-15, 2014

ప్రభుత్వ విధానాల పాపం
పేద ప్రజల పాలిట శాపం

కొత్త సీసాలో పాత సారా

ప్రభుత్వాలు కొత్తవి - మద్ద్యం టోపిడీ పాతవి

తుంగభద్ర ప్రాజెక్ట్

శ్రీరామ్ సాగర్ ప్రాజెక్ట్

జన రాజకీయం కోసం...

లోక్ సత్తా టైమ్స్

పక్షపత్రిక జూలై 1-15 2014

సంపుటి - 5 సంచిక - 13

లోపలి పేజీల్లో...

మధ్యం లిటల్ వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలి... 5
 మధ్యం పై పోరాడింది లోక్ సత్తా పార్టీయే..... 7
 ప్రభుత్వ విధానాల పాపం పేదల పాలిటి శాపం..... 8
 సుపరిపాలనతో స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్..... 10
 మాటలే గాని చేతలు లేని స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్..... 13
 రూమాఫ్ ల హేతుబద్ధమేనా..... 16
 మాయమైన మనిషి..... 18
 ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టుపై తెలంగాణ సర్కారు నిర్ణయం.... 20
 పంటలకు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మద్దతు ధరలు..... 22
 వ్యవసాయానికి ఉపాధి హామీ పథకం..... 23
 వ్యవసాయం చేద్దాం..... 24
 రెండు రాష్ట్రాలలో పంట రుణాల పరిమితి..... 25
 ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో సాగు వ్యయాల..... 26
 ఉభయతీరకంగా విద్యుత్ పంపిణీ..... 27
 మాధ్యమాలలో మెరుపులు - మరకలు..... 30
 మనీ లాండరింగ్ కేసులకు భారత్ లో
 వ్యవస్థీకృత సేవలతో లంకె..... 32
 ప్రజల భద్రతను గాలికొదిలేసిన గెయిల్..... 33

సంపాదక వర్గం

డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రధాన సంపాదకులు

డి.వి.వి.యస్. వర్మ

సంపాదకులు

సంపాదక వర్గం

పి. రవిమారుత్

బండారు రామ్మోహన్ రావు

ఓంకార్

డా॥ ఆలూరి విజయలక్ష్మి

కె.వి. కుటుంబరావు

బుక్ & కవర్ డిజైన్ : సునీత ఆరిమిల్లి

ఫోటోలు : ఎన్. సంజీవ్ కుమార్

మధ్యం పాలసీని మార్చండి

గత ప్రభుత్వాలు మధ్యాన్ని ఆదాయమార్గంగా

ఎంచుకున్నాయి. రెండు రాష్ట్రాలలో ఏర్పడిన కొత్త

ప్రభుత్వాలు పాతను వదిలించుకుంటాయని, పేదల

జీవితాలలో కాస్త వెలుగును నింపుతాయని

ఆశించినవారికి ఈ రెండు ప్రభుత్వాలు తీవ్ర ఆశాభంగాన్ని కలిగించాయి.

సంపాదకీయం

మధ్యం షాపుల వేలం పాటలకు బదులు లాటరీ పద్ధతి నిర్వహిస్తే అద్భుతాలు జరుగుతాయని ఆనాడు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కాని ఆ లాటరీ పద్ధతి కూడా పాత ఆదాయానికి తగ్గకుండా కొన్ని చోట్ల దాన్ని వివరీతంగా పెంచి ప్రభుత్వానికి ఆదాయాన్ని దండుకున్నారు. బెల్టుషాపులు పెట్టకూడదన్న షరతు విధించి ప్రజల్ని వంచించారు. ఇప్పుడు ఈ రెండు ప్రభుత్వాలు అదే పద్ధతిని కొనసాగించడం కంటే దారుణం మరొకటి వుండదు.

తెలంగాణలో లాటరీ పూర్తి చేశారు. బెల్టుషాపుల ఊసు ఎత్తలేదు. బార్లకు తలుపులు బార్లా తెరిచారు. మరోపక్క కలిసిన మధ్య నియంత్రణ అమలు చేస్తానని భీష్మ ప్రతిజ్ఞ చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్కార్ బెల్టుషాపులను రద్దు చేసి ఫైలు మీద సంతకం చేసి సరిపెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వమే మధ్యం దుకాణాల నిర్వహణ చేస్తుందని ఊహాగానాలు విసిరిన ప్రభుత్వం ఇప్పుడు పాతబాటనే పట్టింది. మధ్యాన్ని ఆదాయ వనరుగా భావించడం వల్లనే ప్రభుత్వాలు ఈ దారిని పట్టాయనడం పాక్షిక సత్యం మాత్రమే. మధ్య వ్యాపారం చుట్టూ రెండు రాష్ట్రాలలో రాజకీయం నడుస్తున్నది. ఎన్నికల్లో మధ్యం పంచకుండా ఈ పార్టీలు పోటీలో నిలబడలేవు. మధ్యం షాపు నిర్వాహకుల్ని తమ అనుయాయులుగా, సిండికేట్లుగా మల్లుకుని లాభాలు మింగడంలో ఈ పార్టీల నేతలే వాటాదారులుగా వున్నారు. ఇలాంటి రాజకీయ నేపథ్యంలో కలిసిన మధ్యనియంత్రణకు ఈ పార్టీలు చిత్తశుద్ధితో ఎలా వుండగలుగుతాయి.

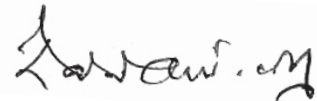
డబ్బు రాజకీయం, మధ్యం రాజకీయం మన పేదల దారిద్ర్యానికి అవినీతికి మూలంగా వుంది. దీనిపై ప్రజా ఉద్యమ తిరుగుబాటు జరిగితే తప్ప ఈ రాజకీయం మారదు. అందుకు ఉద్యుక్తులు కావాలి.

ప్రభుత్వమే మధ్యం దుకాణాలను పరిమిత సంఖ్యలో నిర్దిష్ట సమయాలలో అమ్మే పర్మాటు జరగాలి. అది జరగనంత కాలం, ఈ వ్యాపారం ప్రయివేటు వ్యక్తుల చేతుల్లో ఉన్నంతకాలం బెల్టుషాపులుంటాయి. మధ్యం రాజకీయం నడుస్తుంది.

ఇన్ని వేల కోట్లు దండుకుంటున్న ప్రభుత్వం మధ్యం బాధిత కుటుంబాలను ఆదుకోవడం లేదు. వారి సంక్షేమానికి ప్రత్యేక పథకాన్ని ప్రకటించి తీరాలి.

గృహపింసకు పాల్పడే వారికి విధిగా డీ-ఎడిక్లన్ సెంటర్లలో ప్రభుత్వమే ఉచితంగా వైద్యసేవలు అందించాలి.

గ్రామాలలో మధ్యం విచ్చలవిడి అమ్మకాలను నిరోధించడానికి పంచాయతీలకు, మహిళా బృందాలకు అధికారాలు కట్టబెట్టాలి. ఈ దిశగా ప్రజాఉద్యమం సాగాలి. ■

మద్యం లిటర్ వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలి

-డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రభుత్వ దుర్మార్గపు విధానాలు, అధికారుల అవినీతి, తప్పుడు రాజకీయం... కలిసికట్టుగా ప్రజల జీవితాలతో ఆడుకోవటం వల్లే రాష్ట్రంలో నాటుసారా తాగి ప్రజలు మరణిస్తున్నారని, లక్షలాది పేద కుటుంబాలు చితికి పోతున్నాయని లోక్ సత్తా పార్టీ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు. కృష్ణా జిల్లా మైలవరం మండలంలో నాటుసారా తాగి పలువురు మరణించిన ఘటన రాష్ట్రం మొత్తానికీ ప్రమాదఘంటిక అని, దీనిపై తాత్కాలికంగా స్పందించటం వల్ల ప్రయోజనం లేదన్నారు. ప్రభుత్వం మద్యాన్ని ఆదాయమార్గం చేసుకోవటం వల్ల తాగుడు వ్యసనం ప్రజల జీవితాల్ని పీల్చిపిప్పి చేస్తోందన్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం మద్యం నుంచి ఏడాదికి ఎక్సైజ్, వ్యాట్, లైసెన్సు ఫీజు తదితరాల ద్వారా సుమారు రూ.18,000-20,000 కోట్లు, రోజుకు రూ.50-60 కోట్లు, గంటకు రూ. 2-3కోట్లు అధికారిక ఆదాయం పొందుతోందని, ఈ లెక్కన ప్రజలు అధికారికంగా గంటకు రూ.4-5కోట్లు మద్యానికి తగలేస్తున్నారని అన్నారు.

సంక్షేమ పథకాలకు ప్రభుత్వం గరిష్టంగా రూ. 20,000 కోట్లు లోపు ఖర్చుచేస్తుంటే, మద్యం ద్వారా ప్రజలు తమ జేబుల్లో నుంచి దాదాపు రూ.40,000-50,000కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారన్నారు. ఇది పేదల్ని మూకుమ్మడి దగా చేస్తూ పేదరికాన్ని శాశ్వతంగా కొనసాగించే రాజకీయమన్నారు. జూలై 1, 2012 నుంచి ప్రారంభంకాబోయే ఎక్సైజ్ సంవత్సరం నుంచి ప్రభుత్వ మద్యం విధానాన్ని సమూలంగా మార్చాలని జేపీ డిమాండ్ చేశారు.

కృష్ణా జిల్లా మైలవరం మండలంలో జరిగిన కల్తీ సారా మరణాలపై జేపీ పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ... మైలవరంలో కల్తీసారా వ్యాపారం వెనక రాజకీయ పార్టీల ప్రమేయం ఉందని కృష్ణాజిల్లా లోక్ సత్తా నేతల నిజనిర్ధారణలో స్పష్టంగా తేలినదని అన్నారు. రాజకీయ నేతలు, స్థానిక ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ప్రమేయంతోనే ఈ దారుణం జరిగిందన్నారు. కందిమర్ల వంటి గ్రామాలలో వీరంతా లాలూచీ వడి నాటుసారా వ్యాపారం

నడిపిస్తున్నారన్నారు. తమ ప్రాంతంలో మద్యానికి వ్యతిరేకంగా ముందుకొచ్చిన యువత, స్థానిక ప్రజల మీద తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తున్నారన్నారు. ఈవేళ మైలవరం మరణాల పట్ల దిగ్రాంతిని, ఆవేదనను వ్యక్తం చేస్తున్న పార్టీలు కేవలం నటిస్తున్నాయన్నారు. ఆ ఘటనకు మీరు కారణమంటే, కాదు మీరని కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం నేతలు ఒకరిమీద ఒకరు నెపం నెట్టుకుంటూ ఇద్దరూ కలిసి జనాన్ని నాశనం చేస్తున్నారని, ఇకనైనా రెండు పార్టీలూ డ్రామాలు కట్టిపెట్టాలన్నారు. కాపుసారా, నాటు సారా విక్రయాలలో ఆ రెండు పార్టీలకు చెందిన నేతలే 90శాతం వరకూ ఉన్నారనేది మీడియా సాక్షిగా బహిరంగ రహస్యమన్నారు.

మద్యానికి లైసెన్సు విధానం పెట్టి వేలం పాటల్ని నిర్వహించటం వల్ల సామాన్యుల జీవితాలు దారుణంగా దెబ్బతింటున్నాయని జేపీ అన్నారు. సగటున రాష్ట్రంలోని ఒక్కో మద్యం దుకాణానికి రూ.70లక్షలు కేవలం లైసెన్సు ఫీజు ఉందని, అంటే రోజుకు రూ.20,000 చెల్లించాల్సి ఉందన్నారు. గుంటూరు జిల్లా దాచేపల్లి వద్ద ఒక మద్యం దుకాణం వేలం పాటలో రూ.5కోట్ల 18లక్షలు పలికిందన్నారు. అంటే లైసెన్సు ఫీజు చెల్లించేందుకు రోజుకు రూ.1లక్షా 50వేల రూపాయల్ని ఆ దుకాణం ఆర్జించాల్సిందన్నారు. దాని పర్యవసానంగా, ఎలాగైనా మద్యం అమ్మాలని వీధివీధిలో, గ్రామగ్రామంలో మద్యాన్ని ప్రవహింపచేస్తున్నారన్నారు. ఎమ్మార్పీ కంటే అనేకరెట్లు ఎక్కువకు మద్యం అమ్ముతున్నారన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ చట్టం (1968)లోని సెక్షన్లు 14, 42,43ఎ, 45, ప్రొహిబిషన్ చట్టంలోని 7ఎ, ఐపీసీ సెక్షన్లు 481-89 అన్నీ కఠినంగా కల్తీ, అక్రమమద్యందారులపై చర్యలకు ఏర్పాట్లు ఉన్నా, ప్రభుత్వానికి రాజకీయ సంకల్పం లేకపోవటం, వల్ల పేదప్రజలు బలైపోతున్నారన్నారు. చౌకమద్యం అందుబాటులో లేకపోవటం వల్లే నాటుసారా బారిన సామాన్యప్రజలు పడుతున్నారనే వాదనలో పసలేదని, వేలం పాటలు లేకుంటే సాధారణ రేట్లకే మద్యం అందుబాటులో ఉంటుందన్నారు.

విచ్చలవిడి మద్యంపై లోక్సత్తా తొలిసంచీ హెచ్చరిస్తూ వస్తోందని, 2007లో తాము హైకోర్టులో రిటపిటిషన్సు దాఖలు చేస్తే ఆ పిటిషన్సు అసలు వినాల్సిన అవసరమే లేదని ప్రభుత్వం పనిగట్టుకుని గట్టిగా వాదిస్తోందని జేపీ తీవ్రంగా ధ్వజమెత్తారు. వరంగల్ జిల్లాలోని ఒక్క

మండలంలోనే 1500మందికి పైగా యువకులు మద్యం బారిన పడి అకాలమరణం చెందటం, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో క్లోరల్ హైడ్రేట్ను బహిరంగంగా విక్రయించటం ఇవన్నీ లోక్సత్తా, మహిళాసత్తా బైటపెట్టాయన్నారు.

ఎన్నికల సమయంలో దాదాపు 15రోజుల పాటు ఉచితంగా మద్యం పోయించి యువతకు మద్యాన్ని అలవాటు చేస్తున్నారని, ఆ తర్వాత విచ్చలవిడిగా అందుబాటులో ఉండటం, క్రమంగా వారు అక్రమ, కల్తీ మద్యానికి అలవాటు పడటం జరుగుతోందన్నారు. అన్ని పార్టీలకు చెందిన శాసనసభ్యులలో చాలామంది ఈ అక్రమవ్యాపారంలో ఏదోకరకంగా భాగస్వాములై ఉన్నారని చెబుతున్నారని, ఏసీబీ దాడుల వివరాల్ని బైటపెట్టకుండా ఏదో రక్షణ రహస్యంలాగా దాచి పెడుతున్నారన్నారు. మిలాఖత్ అయినవారే పరస్పరం ఆరోపణలు చేసుకుంటున్నారన్నారు.

ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ మద్యం విధానాన్ని సమూలంగా మార్చాలని జేపీ డిమాండ్ చేశారు. “మద్యం దుకాణాల సంఖ్యను పరిమితం చేసి, రిటైల్ వ్యాపారాన్ని జాతీయీకరించి ప్రభుత్వమే మద్యం చిల్లర దుకాణాల్ని నిర్వహించాలి. గ్రామంలో మద్యం దుకాణం ఉండాలో, లేదో నిర్ణయించుకునే అధికారాన్ని ఆ గ్రామపంచాయతీకే ఇవ్వాలి. అక్రమ మద్యాన్ని నిరోధించే పూర్తి అధికారాన్ని, దానికి కావలసిన సిబ్బందిని పంచాయతీలకు ఇచ్చి, ఆ బాధ్యతలో విఫలమైతే ఉద్యోగాల నుంచి తొలగించటం సహా క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకోవాలి” అన్నారు. అకస్మాత్తుగా మద్యనిషేధాన్ని విధిస్తే అమలు చేసే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి, ప్రజల స్వేచ్ఛను హరించటంకాకుండా పేదల జీవితాల్ని కాపాడటం అవసరం కాబట్టి ఈ విధానాన్ని లోక్సత్తా సూచిస్తోందన్నారు.

ఇకనైనా చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఎన్నికలలో మద్యం పంచబోమని కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం ప్రజల ముందు బహిరంగ ప్రమాణం చేయాలని, దీనివల్ల కొంతైనా మద్యం ప్రవాహాన్ని అరికట్టవచ్చన్నారు. మద్యం ఆదాయం తగ్గితే ఆ మేరకు ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరిగి ప్రభుత్వానికి పన్నుల ద్వారా ఆదాయం వస్తుందని, ప్రజలకు ఆరోగ్య, ఆర్థిక భద్రత లభించి పేదరికం కూడా తొలగిపోతుందని అన్నారు. పేదరికాన్ని తొలగించుకుంటామో, కొనసాగించుకుంటామో తేల్చుకోవాల్సిన సమయమిది అని జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు. ♦

మధ్యంపై పోరాడింది లోక్సత్తా పార్టీయే

మధ్య నియంత్రణకు
మహోద్యమం

డి.వి.ఎ.యస్. వర్క

బెల్టుషాపులపై లోక్సత్తా పార్టీ సమరభేరి

దూబగుంట నుంచి లోక్సత్తా
మధ్యనియంత్రణ చైతన్యయాత్ర
22 వరకూ... 16 జిల్లాలు... శ్రీకాకుళం వరకూ
చైతన్యరథానికి జెండా ఊపి ప్రారంభించిన జేపీ
-“సాంప్రదాయపార్టీలంటే సా.రా పార్టీలని” ధ్వజం-
2010, జూలై 7

లోక్సత్తా పార్టీ

మహిళాసత్తా - యువసత్తా
వ్యూహాధ్యక్షుడు: బాలకృష్ణ రెడ్డి
ఫోన్: 988 884
ఫ్యాక్స్: 988-2323 1818 / 2323 2829

మన ఊరి నుండి మద్యాన్ని తరిమేద్దాం
మహిళాసత్తా జన చైతన్య యాత్ర
ఆగస్టు 15 శ్రీకాకుళం నుండి... అక్టోబర్ 2 హైదరాబాద్ వరకు
మధ్యంపై సమరానికి మహిళలంతా కదలిరండి...

అక్టోబరు 2 నుండి

బెల్టుషాపులను మూయిద్దాం రండి...

లోక్సత్తా పార్టీ పిలుస్తోంది రండి...

మధ్యం పై మహిళల ఉద్యమబాట - నుఖ సంసారాలకు వెలుగుబాట

బెల్టుషాపుల్ని మూయిద్దాం..
సారా - గుడుంబాలను తరిమేద్దాం...
లోక్సత్తా పార్టీ - మహిళాసత్తా, యువసత్తా నిర్ణీప్త

సోదరి సోదరులారా!
ఇది మధ్యంధ్రప్రదేశ్ : రాష్ట్రంలో మంచినీళ్ళు దొరకని ప్రాంతాలున్నాయి. పిల్లలకు పాఠశాలలు, ప్రజలకు ఆసుపత్రులు అందుబాటులో లేని గ్రామాలున్నాయి. కాని మధ్యం, చీపులిక్కరు, నాటుసారా, గుడుంబాలలో ఏదో ఒకటి దొరకని గ్రామం అంటూలేదు. స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్, హరితాంధ్రప్రదేశ్ల మాట ఎలా ఉన్నా రాష్ట్రం ఇప్పటికీ మధ్యంధ్రప్రదేశ్ అయ్యింది.

2007 ఆగస్టు 15 నుండి అక్టోబర్ 2 వరకు మధ్యంపై జన చైతన్య యాత్ర (కరపత్రం)

పేద, మధ్య తరగతి కుటుంబాల్ని
ఆరోగ్య, ఆర్థిక, సామాజికపరంగా చిదిమేస్తున్న మద్యాన్ని విస్తరించే

వేలంపాటల్ని ఆపండి

గవర్నర్, ముఖ్యమంత్రి, ఆరోగ్యమంత్రిలకు లోక్సత్తా వినతిపత్రాలు

ప్రభుత్వ విధానాల పాపం పేదల పాలిట శాపం

ప్రభుత్వ విధానాల పాపం పేదల పాలిట శాపం

- ◆ రాష్ట్రంలో మద్యం కోరల్లో 70 లక్షల కుటుంబాలు
- ◆ ఏటా మద్యం ద్వారా ప్రభుత్వ ఆదాయం 20 వేల కోట్లు
- ◆ మంచంలో మద్యం బానిసలు-వీధినవద్ద పిల్లలు
- ◆ మద్యం మరణాలు - చిన్న వయస్సులో వితంతువులు
- ◆ యాక్సిడెంట్ మరణాల విషాదాలు

బాధిత కుటుంబాలకు భరోసా

- ❖ వితంతువులకు ప్రత్యేక పెన్షన్లు
- ❖ బాధిత కుటుంబాల పిల్లల చదువుకు ఏర్పాట్లు
- ❖ మద్యం బానిసల కోసం ఉచిత వైద్యం (డీ-ఎడిక్షన్ కేంద్రాలు)
- ❖ యాక్సిడెంట్ల బాధితులకు తోడ్పాటు
- ❖ చెదిరిన కుటుంబాలకు రక్షణ
- ❖ మద్యం అమ్మకాలు లేని గ్రామాలకు నగదు బహుమతులు
- ❖ హైవేల మీద మద్యం షాపులను నిషేధించాలి
- ❖ కఠిన మద్యనియంత్రణను అమలు జరపాలి

లోకసత్తా పార్టీ డిమాండ్స్

1. మద్యం బాధిత కుటుంబాలకు తక్షణ సహాయం అందించే ప్రత్యేక సంక్షేమ పథకాన్ని ప్రకటించాలి (బాధితులకు వైద్య సహాయం - పిల్లల చదువుకు స్కాలర్‌షిప్పులు - వితంతువులకు ప్రత్యేక పెన్షన్ తదితర అంశాలతో).
2. తక్షణమే అన్ని బెల్టుషాపుల్ని తొలగించాలి. మద్యం వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే నిర్వహించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.
3. ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక డీ-ఎడిక్షన్ సెంటర్ ఏర్పాటు లేదా ప్రయివేటు చికిత్సకు అయ్యే ఖర్చు ప్రభుత్వం భరించే ఏర్పాటు.
4. బెల్టుషాపులు తొలగించిన పంచాయితీలకు ప్రత్యేక గ్రాంట్ల ప్రకటన - సర్పంచులకు, సభ్యులకు గౌరవ పురస్కారాలు.

ఏపీ మద్యం పాలసీ ఖరారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మద్యం పాలసీని ఖరారు చేసింది. ఈ మేరకు ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఇంతకుముందు మాదిరే లాటరీ పద్ధతిన మద్యం దుకాణాలు కేటాయించనున్నారు. నూతన మద్యం పాలసీపై పలు రకాల కసరత్తు చేసిన ప్రభుత్వం చివరకు ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న విధానాన్నే ఖరారు చేసింది. అయితే లైసెన్సు ఫీజుల్లో ఇప్పుడున్న దానిని కొంత మార్పు చేసింది. మొత్తం ఐదు శ్లాబుల పద్ధతిలో లైసెన్సు ఫీజును నిర్ణయించారు. పదివేల జనాభా ఉన్న చోట ఏర్పాటు చేసే మద్యం దుకాణాలకు ఇప్పుడున్న మాదిరిగానే లైసెన్సు ఫీజును నిర్ణయించారు. మిగిలిన నాలుగు శ్లాబుల్లో కూడా కేవలం రెండు శ్లాబులకే ఫీజు పెంచారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం 4380 మద్యం దుకాణాలకు సంబంధించి మద్యం పాలసీపై జూన్ 23న ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ జారీ చేయనుంది. ఈసారి లైసెన్సు ఫీజుల రూపంలో సుమారు రూ.2వేల కోట్లు ప్రభు టత్వ ఖజానాలో పడనున్నాయి. ఐదు రోజుల గడువు విధించి ఆ తర్వాత లాటరీ తీసి మద్యం దుకాణాలను వ్యాపారులకు కేటాయించనున్నారు. ప్రభుత్వం మద్యం పాలసీపై జూన్ 22న ఉత్తర్వులు జారీ చేసినా వాటిని గోప్యంగా ఉంచడం గమనార్హం.

ప్రభుత్వమే మద్యం దుకాణాల్ని నిర్వహించాలి: లోక్ సత్తా

కొత్తా ఏర్పడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పాలన పాత రాజకీయం బాటలోనే నడుస్తోందనటానికి మద్యం పాలసీయే రుజువని లోక్ సత్తా పార్టీ అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేసింది. తమిళనాడు, కేరళ, ఢిల్లీ తదితర రాష్ట్రాలలో మద్యం విధానాన్ని అధ్యయనం చేసి పేదలకు మేలుచేసే మద్యం విధానాన్ని ప్రకటిస్తామని చెప్పిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చివరికి గత బాటలోనే లాటరీ పద్ధతి మద్యం విధానాన్ని ఖరారు చేయటం మాటతప్పడమేనని లోక్ సత్తా పార్టీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కన్వీనర్ డి.వి.వి.ఎస్ వర్మ సోమవారం అన్నారు. సమయం లేనందున కొత్త ఎక్సయిజ్ విధానాన్ని రూపొందించలేమనుకుంటే, ఇప్పుడున్న విధానాన్ని మూడు నెలలకో, ఆరు నెలలకో తాత్కాలికంగా పొడిగించి మిగతా ఎక్సయిజ్ సంవత్సరం నుంచి కఠిన మద్యనియంత్రణతో కూడిన కొత్త విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని, మద్యాన్ని ఆదాయమార్గంగా చూడకుండా మద్యం దుకాణాల్ని ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలని అన్నారు.

పాత మద్యం విధానాన్నే అనుసరిస్తే లక్షలాది పేదకుటుంబాలు ఇంకా చితికిపోతాయని, ఓపక్క మద్యాన్ని విచ్చలవిడిగా ప్రభుత్వమే పారిస్తూ మరోపక్క సంక్షేమ పథకాల గురించి మాట్లాడటం హాస్యాస్పదమని వర్మ అన్నారు. చట్టవిరుద్ధమైన మద్యం బెల్టుషాపుల్ని రద్దు చేస్తామని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చెప్పటం కంటితుడుపు చర్య మాత్రమేనని అన్నారు. “మద్యం వ్యాపారం ప్రయివేటు చేతుల్లో ఉంటే బెల్టుషాపుల కట్టడి

అసాధ్యమని గతంలోనే రుజువైంది. మద్యం వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలి. మద్యం షాపుల సంఖ్యను తగ్గించి పరిమిత వేళల్లోనే నడపాలి. బెల్టుషాపులు, అక్రమ మద్యం కట్టడి చేసే అధికారాన్ని పంచాయతీలకు, మునిసిపాలిటీలకు, మహిళా గ్రూపులకు అప్పజెప్పాలి. డీ ఎడిక్షన్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి మద్యవిమోచనకు ప్రచారం నిర్వహించాలి. కొంత ఆలస్యమైనా ఈ ప్రత్యామ్నాయ మద్యం విధానాన్ని ఈ ఎక్సయిజ్ సంవత్సరంలోనే చేపట్టాలి” అని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి డి.వి.వి.ఎస్ వర్మ ఒక ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు.

నూతనత్వం లేని ఎక్సైజ్ విధానం

నూతన మద్యం విధానంపై తెలంగాణ లోక్ సత్తా పార్టీ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది. నూతనవిధానం పాత సీసాలో పాత సారా పోసినట్లుగా ఉందని తెలంగాణ లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర కన్వీనర్ బండారు రామ్మోహన్ ఓ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. ఎలాంటి మార్పులు లేకుండా గత విధానాన్నే కొనసాగించి కొత్తగా సాధించింది ఏమీటన్నారు. గొలుసు దుకాణాలపై చర్యలు ప్రకటించకపోవడం పేదలకు నష్టం కలిగిస్తుందని చెప్పారు. 65 శాతం దుకాణాలు మొదటి శ్లాబులోకే వస్తున్నాయన్నారు. దీని పరిధిలో పంచాయతీలు ఉండడంతో గ్రామీణ ప్రజలే మద్యం దుకాణాలవల్ల అధికంగా నష్టపోతారన్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉభయ సభలను ఉద్దేశించి గవర్నర్ ప్రసంగం

సుపరిపాలనతో స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్

- అవినీతి అభివృద్ధిని మింగేసింది
- పదేళ్లలో ఎన్నో అవకాశాలు కోల్పోయాం
- 9 గంటల ఉచిత విద్యుత్
- బీసీలకు ప్రత్యేక బడ్జెట్లు
- మహిళల కోసం మహాలక్ష్మి కుటీరలక్ష్మి
- త్వరలోనే ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల భర్తీ
- రాయలసీమ, ఉత్తర కొస్తా జిల్లాలకు ప్రత్యేక ప్రణాళికలు
- పేద విద్యార్థులకు కేజీ నుంచి పేజీ వరకూ ఉచిత విద్య
- ఎన్నికల హామీలన్నీ అమలు
- 2020 దార్శనిక పత్రానికి కొత్త రూపు
- విశాఖపట్నం తిరుపతిలో ఐటీ పెట్టుబడుల ప్రాంతాలు
- ప్రత్యేక హోదా 15 ఏళ్లు ఇవ్వాలి
- బీసీలకు కత్తిరించకుండానే కాపులకు రిజర్వేషన్

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పారదర్శకమైన, అవినీతిరహిత, సుపరిపాలన అందిస్తుందనీ, అందుకు తగిన వ్యూహాలు రూపొందిస్తుందన్నారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గవర్నర్ ఇ.ఎన్.ఎల్.నరసింహన్. రాష్ట్ర విభజన అశాస్త్రీయంగా చేయడం వల్ల తెలుగు ప్రజల హృదయాలు తీవ్రంగా గాయపడి మనోభావాలు దెబ్బతిన్నాయన్నారు. ఈ గాయాలు మానేందుకు కొంత సమయం పడుతుందన్నారు. ప్రస్తుత సంక్షోభాలను అవకాశాలుగా మలుచుకొని కష్టపడి పనిచేసి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసే దిశగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రయాణిస్తుందన్నారు. రైతులు, మహిళలు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, యువతరం, వెనుకబడిన తరగతులు, ఎస్సీ, ఎస్టీలు, మైనార్టీలకు ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా అండగా నిలుస్తుందన్నారు. ప్రభుత్వ ప్రైవేట్ రంగాల్లో యువతకు వెరుగైన ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడంతోపాటు త్వరలోనే ప్రభుత్వ ఖాళీలను భర్తీ చేస్తుందని వెల్లడించారు. జూలై 21న గవర్నర్ నరసింహన్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉభయ సభలను ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. శాసనసభ సభాపతి కోడెల శివప్రసాదరావు, శాసనమండలి అధ్యక్షుడు చక్రపాణి, ముఖ్యమంత్రి ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు గవర్నర్ కు స్వాగతం పలికి శాసనసభలోకి ఆహ్వానించారు. ఉదయం 8 గంటల 55 నిమిషాలకు గవర్నర్ ప్రసంగం ప్రారంభించారు. ఎన్నికైన సభ్యులందరికీ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తూ ప్రసంగాన్ని తెలుగులో ప్రారంభించారు. “సుస్థిరత, నిజాయతీ, అభివృద్ధిని

కాంక్షిస్తూ రాష్ట్ర ప్రజలు విజ్ఞతతో తమ ఓటును వినియోగించారు. మాజీ ముఖ్యమంత్రి, పెద్దాయన స్వర్ణీయ ఎన్టీ రామారావు ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలే దేవుళ్లు అన్నారు. ఆ మేరకు ప్రజాసేవే ప్రధాన లక్ష్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాలన సాగిస్తుందని హామీ ఇస్తున్నాను” అని తెలుగులో చదివారు. అనంతరం ఆంగ్లంలో ప్రసంగం సాగింది. ముగింపు వాక్యాల్ని తెలుగులోనే చదివారు. 35 నిమిషాలపాటు సాగిన ఈ ప్రసంగంలో విభజన మూలంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కలిగిన నష్టాలు, గత ప్రభుత్వ వైఫల్యాలపై సమీక్ష, రాజధాని ప్రకటనలోని అనిశ్చితి, రాష్ట్రానికి ఉన్న ఆర్థిక పరమైన లోటు వంటి విషయాలను ప్రస్తావించారు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఈ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటూనే ప్రజల సంక్షేమం కోసం చేపట్టబోయే పలు కార్యక్రమాలనూ, పథకాలనూ సభకు వివరించారు. రైతు, డ్వాకా రుణాల రద్దు, పంచను మొత్తాల పెంపు, ఎన్టీఆర్ సుజల స్రవంతి, మద్యం బెల్టు షాపుల తొలగింపు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పదవీ విరమణ వయసు పెంపు నిర్ణయాలను ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకొందన్న విషయాన్ని వెల్లడించారు. గవర్నర్ ప్రసంగంలోని విషయాలు ఆయన మాటల్లోనే..

విభజన అసంబద్ధం..

“రాష్ట్ర విభజన సమయంలో ఆస్తులు, అప్పుల పంపిణీ, విద్యుత్ కేటాయింపులు, సిబ్బంది పంపిణీ, సరిహద్దుల

గుర్తింపులో అనుసరించిన విధానం అసంబద్ధంగా ఉంది. ఈ విషయాల్లో మరింత స్థిరమైన, నిర్దుష్టమైన విధానం అవసరం. ఆంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి కోసం పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టంలో చేసిన నిబంధనలు సరిగా లేవనీ విభజన ప్రక్రియలో కీలకమైన నూతన రాజధాని ఇంకా అనిశ్చిత స్థితిలోనే ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అన్ని ప్రధాన ఆస్తులనూ కోల్పోవడమే కాదు, రుణాన్ని తీర్చే స్థోమత లేకపోగా రుణ బాధ్యత ఏర్పడింది. 1956 నుంచి ఒక్క హైదరాబాద్లోనే కేంద్రం రూ.1.40 లక్షల కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.5.80 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టాయి. ఇక ప్రైవేట్ రంగం రూ.6 లక్షల కోట్లు పెట్టుబడులు పెట్టినట్లు అంచనా. ఇందుకు తగిన రీతిలో ఆంధ్రప్రదేశ్కు పరిహారాన్ని సమకూర్చలేదు. ఇది ఒక పెనుసవాలు. 1995- 2004 మధ్య సమైక్య రాష్ట్రంలో చేపట్టిన ఆర్థిక సంస్కరణలకు దేశవిదేశాల్లో మంచి గుర్తింపు లభించింది. ఆ తర్వాత ప్రభుత్వం నుంచి తగినంత మద్దతు లేకపోవడం వల్ల సంస్కరణల వేగం క్షీణించింది. గత దశాబ్ద కాలంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహజ వనరుల కేటాయింపు అంశంలో ఎన్నో అవకాశాల్ని కోల్పోయి, ఆర్థిక వనరులను పెంచుకోవడంలో, వృధాను అరికట్టడంలో విఫలమైంది. భూమి, అటవీ సంపద, గనులు, ఖనిజాలు, సెజ్ల కేటాయింపు, సాగునీటి ప్రాజెక్టుల్లో లంచగొండితనం లాంటి విషయాలు, గత ప్రభుత్వ వైఫల్యాలపై సమీక్షించేందుకు మంత్రివర్గ ఉపసంఘాన్ని ఏర్పాటు చేశాం”.

రైతులు, ఉద్యోగుల కోసం..

“రైతుల బాధలకు ముగింపు పలికేలా అన్ని చర్యలు తీసుకొంటున్నాం. ఆ దిశగానే రుణమాఫీని ప్రకటించాం. ఈ విషయంలో వేగవంతంగా విధానానికి రూపకల్పన చేసి ఆర్బీఐ, బ్యాంకర్లతో చర్చలు చేస్తున్నాం. వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలకు ప్రత్యేక బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయించాం. రైతులకు రోజుకు 9 గంటలపాటు నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్ అందిస్తాం. ప్రతి మండలంలో ఒక ఆగ్రో ప్రాసెసింగ్ కేంద్రం, జిల్లాకొక మెగా ఫుడ్పార్క్ ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఉంది. రాష్ట్ర విభజన అనంతరం ఉద్యోగుల్లో

అనుమానాలు, ఆందోళనలు పెరిగాయి. వారికి ఆహ్లాదకరమైన పని వాతావరణాన్ని కల్పిస్తాం. వారి అనుభవాన్ని వినియోగించుకొనేందుకే పదవీ విరమణను మరో రెండేళ్లు పెంచుతున్నాం. యువతకు ప్రభుత్వ ప్రైవేట్ రంగాల్లో మెరుగైన ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తాం. త్వరలోనే ప్రభుత్వ ఖాళీలను భర్తీ చేసేందుకు చర్యలు చేపడతాం. నిరుద్యోగ యువతకు భత్యాన్ని సమకూరుస్తాం”.

క్లార్క్ మాటలు..

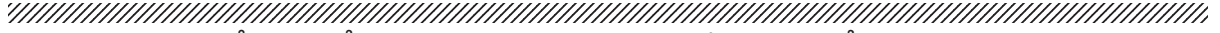
గవర్నర్ ప్రసంగం ముగించే ముందు - రాష్ట్రంలో నెలకొన్న అనిశ్చితి నుంచి బయటపడేందుకు ధైర్యంగా బయటపడతామనే విషయాన్ని చెప్పేందుకు అమెరికాకు 66వ అటార్నీ జనరల్ గా పని చేసిన విలియమ్ రావేస్సె క్లార్క్ చెప్పిన మాటల్ని ప్రస్తావించారు. “జీవితంలో సంక్షోభాలు వస్తుంటాయి. వాటిని అవకాశంగా తీసుకోవాలి. సంక్షోభాలను ఇష్టపడి మార్పు కోసం

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ఉభయసభలను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్న గవర్నర్ సరసింహన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో గవర్నర్ ప్రసంగాన్ని వింటున్న ఉభయసభల సభ్యులు

వాటిని ఉపయోగించుకోవాలి” అనే ఈ మాటలు చెబుతూ ప్రస్తుత సంక్షోభాన్ని అవకాశంగా మలచుకొంటామన్నారు. జవాబుదారీతనంతో పాలన సాగిస్తామనీ రాష్ట్రాన్ని స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ గా తీర్చిదిద్దడమే లక్ష్యమని చెప్పి ముగించారు. ఆయన ప్రసంగంలో మరికొన్ని ముఖ్యాంశాలు సంక్షిప్తంగా..

- రెండు కొత్త రాష్ట్రాలు, ఇతర ఎగువ నదీ సంబంధ రాష్ట్రాల మధ్య నీటిని న్యాయోచితంగా పంచుకొనేలా కేంద్రం చూడాలి. ఇందుకు కృష్ణా, గోదావరిలకు నదీ నిర్వహణ బోర్డులను తక్షణమే ఏర్పాటు చేయాలనీ, తుంగభద్ర బోర్డు తిరిగి ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి.
- పోలవరం ప్రాజెక్టును నిర్ణీత కాల వ్యవధిలో పూర్తి చేసే నీటిని సరఫరా చేస్తామనే నమ్మకం ఉంది. ఖమ్మం జిల్లా నుంచి రాష్ట్రానికి బదిలీ అయిన ఏడు మండలాల ప్రజల సమస్యల్ని పూర్తిగా పరిష్కరిస్తాం.
- రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత కోలుకున్న జపాన్, చిన్న మత్స్యకార గ్రామం నుంచి అభివృద్ధి చెందిన సింగపూర్ లాంటి వాటి ప్రేరణతో నూతన రాష్ట్ర నిర్మాణాన్ని ప్రజల ఉద్యమంగా చేపడతాం. ఎలాంటి రాజకీయ అజెండా లేకుండా ఈ మంచి పని కోసం ప్రజలంతా కలిసి పని చేయాలి. భారతదేశం 475కి గుర్తుగా 2022నాటికి అత్యుత్తమంగా ఉన్న మూడు రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కి స్థానం దక్కేలా నూతన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడతాం.
- ఎస్టీఆర్ ఆరోగ్య కార్డు పథకంలో భాగంగా ఆరోగ్యశ్రీ పరిధి విస్తరణ. ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్, కార్పొరేట్ ఆసుపత్రుల్లో ముందస్తు చెల్లింపు లేకుండా రూ.2.5 లక్షల వరకూ శస్త్ర చికిత్సలతోపాటు, ఉచిత చికిత్సలు.
- అణగారిన వర్గాలకు భూముల కేటాయింపు, క్రమబద్ధీకరణకు నూతన భూ విధానం రూపకల్పన. బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీల అభివృద్ధికి చర్యలు. ప్రభుత్వ బీసీ డిక్షరేషన్ కు అనుగుణంగా వారి కోసం ప్రత్యేక బడ్జెట్ అమలు. బీసీ ప్రయోజనాలకు భంగం కలుగకుండా కాపు కులానికి రిజర్వేషన్లు. ఈ అంశం పరిశీలనకు కమిషన్ ఏర్పాటు.
- పెస్సీ పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రోత్సాహం. అరతగల ఎస్సీ కుటుంబాలకు, భూమిలేని గిరిజనులకు రెండెకరాల భూమి.

50 ఏళ్లు దాటిన పేద గిరిజనులకు నెలకు రూ.1000 పింఛను.

- మహిళల ఆర్థిక స్థితి మెరుగుదల కోసం మహాలక్ష్మి పథకం. అరతగల కుటుంబాల నవజాత ఆడ శిశువు కోసం రూ.30వేలు బ్యాంకులో డిపాజిట్. పండంటి బిడ్డ పథకంలో పేద గర్భిణులకు ఆరోగ్యం, పౌష్టికాహారం కోసం రూ.10 వేలు. కుటీరలక్ష్మి పథకం ద్వారా మహిళ పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రోత్సాహం. శిక్షణ, ఆర్థికసాయం. మహిళల రక్షణ కోసం ప్రత్యేక నెట్ వర్క్, ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టులు.
- కొత్త పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు ప్రోత్సాహం. రోడ్డు, రవాణా వ్యవస్థలు, టెలికమ్యూనికేషన్, ఆస్టికల్ ఫైబర్ వ్యవస్థలు వంటి మౌలిక సదుపాయాల కల్పనపై దృష్టి. కేంద్రం ప్రకటించిన స్టార్ట్ సిటీలలో రాష్ట్రానికి సముచిత వాటా దక్కేలా చర్యలు. మూడు మెగా సిటీలు, 12 ఇతర నగరాల అభివృద్ధికి ప్రణాళిక. విశాఖపట్నం, కాకినాడ తీరాల వద్ద రెండు ఎల్.ఎన్.జి. టెర్మినళ్లు.
- స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ నిర్మాణంలో ఐటీ వృత్తి నిపుణులను క్రియాశీల భాగస్వాముల్నిచేస్తాం. విశాఖపట్నం, తిరుపతిల్లో సమాచారసాంకేతిక విజ్ఞాన పెట్టుబడి ప్రాంతాలు (ఐటీఐఆర్ఎస్) ఏర్పాటు. అనంతపురం, విజయవాడల దగ్గర భారీ ఐటీ కేంద్రాలు. టెలికాం, ఎలక్ట్రానిక్స్ రంగాల కోసం హార్డ్ వేర్ పార్కులు.
- గృహ, పారిశ్రామిక రంగాలకు 24 గంటలూ నిరంతర విద్యుత్ సరఫరా కోసం కృషి. సౌర, పవన, జల విద్యుత్ అందుబాటులో ఉన్న చోట ప్రత్యేక విద్యుత్ ఉత్పాదన ప్రాంతాలుగా ప్రకటన.
- వ్యవసాయం, పరిశ్రమ, సేవలు.. ఈ మూడు రంగాల్లో ఆర్థిక వృద్ధి కోసం వ్యూహాల రూపకల్పన.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ప్రత్యేక కేటగిరీ హోదా ఇచ్చే ప్రక్రియను కేంద్రం వేగవంతం చేయాలి. పదిహేనేళ్ల కాలానికి పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలు, రాయితీలు అందించాల్సిందిగా విజ్ఞప్తి. ఆర్థిక బాధ్యత, బడ్జెట్ నిర్వహణ చట్టం సడలించి కేంద్ర ప్రభుత్వ రుణాల చెల్లింపు నుంచి ఉపశమనం కల్పించి కొత్త రాజధానికి సహాయం చేయాలని కేంద్రానికి విన్నపం. ■

ఎ.పి. శాసన సభలో గవర్నర్ ప్రసంగం

మాటలే గాని చేతలు లేని స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్

- డి.వి.వి.యస్. వర్మ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ తొలి సమావేశాలు ముగిశాయి. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత జరుగుతున్న తొలి సమావేశాలు కావడంతో అందరి దృష్టి గవర్నర్ ప్రసంగంపై వుండడం సహజం. సభలో గవర్నర్ చేసే ప్రసంగం ప్రభుత్వ విధాన ప్రకటనగా భావించాలి. కొత్త ప్రభుత్వం స్పష్టంగా తన తొలి అడుగుల్ని ప్రకటిస్తుందని అందరూ భావించారు. కాని గవర్నర్ ప్రసంగంలో సదాశయాలు వల్లించడమేగాని నిర్దిష్టత లోపించింది.

1. నేపథ్యం

విభజన నేపథ్యంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక పరిస్థితిపై కొన్ని వివరణలున్నాయి. రెవెన్యూ లోటు 15,000 కోట్లు వుంటుందని, నిర్మాణంలో వున్న ప్రాజెక్టులకు ఈ సంవత్సరం మరో 8,600 కోట్లు తక్షణ అవసరం వుందని, విభజన తర్వాత రాష్ట్ర ప్రణాళికేతర వ్యయంలో పెన్షన్లు, జీతాల భారం గతంలో 52 శాతం కాగా ఇప్పుడు 73 శాతం అయిందని అన్ని రంగాలను అట్టడుగు స్థాయి నుండి నిర్మాణం చేసుకోవలసి వుందని పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రం ఆర్థికంగా సంక్షోభంలో వుందని దానిని గట్టిక్రించడమే తక్షణ కర్తవ్యంగా చెప్పడం జరిగింది.

అంటే రాష్ట్రంలో తక్షణం ఆర్థిక క్రమశిక్షణకు చర్యలు తీసుకోవాలి. కాని గవర్నర్ ప్రసంగంలో దీని ప్రస్తావన లేకపోవడం నేలవిడిచి సాము చెయ్యడం తప్ప వేరు కాదు. ఒక పక్క కేంద్రప్రభుత్వం ఆర్థిక క్రమశిక్షణ మీద దృష్టి పెట్టింది. ప్రభుత్వానికి పెనుభారాలుగా వున్న వాటిని వదిలించుకుని ఆర్థికాభివృద్ధికి మార్గాలను సుగమం చెయ్యడానికి అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

ఈ పరిస్థితులలో ప్రతి దానికి కేంద్రం నుండి సహాయం తీసుకుంటామని ఇక్కడి సమస్యను కేంద్రానికి బదిలీచెయ్యాలని చేసే ప్రయత్నం ఎంత వరకు సఫలం అవుతుందన్నది సందేహమే.

2. లక్ష్య ప్రకటన

కీలక రంగాల అభివృద్ధి, సంక్షేమం, అవినీతిరహిత పాలన ద్వారా స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ ను సాధించడం ప్రభుత్వ లక్ష్యంగా ప్రకటించారు. లక్ష్యం బంగారంలా వుంది. కాని దానిని సాధించడానికి తీసుకునే తొలి చర్యలు మాత్రం గాలిలోనే వున్నాయి. దీనికోసం విజన్ 2022 ను రూపొందిస్తున్నట్లు అంతిమంగా విజన్ 2029 నాటికి ఆనందాంధ్రప్రదేశ్ ను సాధించనున్నట్లు ప్రకటించారు.

ఈ ప్రభుత్వం రాబోయే 15 ఏళ్ళకి ప్రణాళికలు రూపొందించడంలో తప్పు లేదు. కాని ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రజలు ఇచ్చిన గడువు 5 ఏళ్లు మాత్రమే. అలాగే ఈ రాష్ట్రానికి ఇచ్చే ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి గడువు ప్రస్తుతానికి వున్నది 5 సంవత్సరాలు మాత్రమే. అందుచేత ఈ 5 ఏళ్ళ ప్రణాళిక నిర్దిష్టంగా లేకపోతే ప్రయోజనం వుండదు.

అవినీతిరహిత పాలన : అవినీతి రహిత పాలన అందించడానికి తీసుకునే ఒక్క చర్యను కూడా ఈ ప్రసంగంలో ప్రస్తావించలేదు. సభలో ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగిస్తూ తాను అన్నాహజారే ఉద్యమానికి మద్దతుగా నిలబడ్డానని అందువల్ల తన ప్రభుత్వం అవినీతిరహిత పాలన అందిస్తుందని అన్నారు.

అన్నా హజారే దేశంలో అవినీతి అంతానికి జనలోక్ పాల్ కోసం, అందులో భాగంగా రాష్ట్రాలలో కొత్త లోకాయుక్తల కోసం పోరాడారు. ఈ ఉద్యమంలో, ప్రతిపాదనల్లో ఎన్ని లోటుపాట్లు వున్నా అవినీతి అంతానికి ఒక కొత్త వ్యవస్థను రూపొందించడం లక్ష్యంగా వుంది. ఈ సందర్భంగా చంద్రబాబు రాష్ట్రానికి కొత్త లోకాయుక్త చట్టాన్ని తెస్తానని ప్రకటించి వుంటే, అలాగే పౌరసేవల హక్కు చట్టం ద్వారా సిటిజన్స్ ఛార్జర్లకి చట్టబద్ధత కల్పించి వుంటే ఆయన చిత్తశుద్ధిని ఎవరూ శంకించే వారు కాదు. ఇలాంటి వ్యవస్థాగత ఏర్పాట్లతో అటు ప్రజాప్రతినిధుల్లో, ఇటు ప్రభుత్వ అధికార గణంలో అవినీతిని

తొలగించే తొలి అడుగు పడిందని అందరూ భావించేవారు.

కీలక రంగాల అభివృద్ధి : కీలక రంగాల అభివృద్ధి మీద ప్రభుత్వం తనకున్న అభిప్రాయాలను ప్రకటించింది. గృహాలకు, పరిశ్రమలకు 24 గంటల విద్యుత్, వ్యవసాయానికి 9 గంటల విద్యుత్ను అందిస్తామని ప్రకటించారు. విద్యుత్ అత్యంత కీలకమైంది. ఈ కొత్త రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు, నగరాలు, వ్యవసాయ అభివృద్ధి విరాళాలతో సాధించగలిగేది కాదు. కోట్లాది రూపాయల ప్రైవేటు పెట్టుబడులను ఆకర్షించడం ద్వారా మాత్రమే సాధ్యం. అందుకు దేశంలోనే తక్కువ ధరకి విద్యుత్, నీటి అందుబాటు, రవాణా కమ్యూనికేషన్ల విస్తరణ తక్షణ అవసరం. దీనికి భరోసా ఇచ్చే నిర్దిష్ట చర్యలను ఈ ప్రసంగంలో ప్రకటించలేదు. విద్యుత్ రంగంలో సంస్కరణలు, పెట్టుబడులు నీటి వినియోగంలో ప్రాధాన్యతలు, తక్షణం పరిశ్రమల్ని ఆకర్షించడానికి అవకాశమున్న నగరాలలో రవాణా కమ్యూనికేషన్ల వ్యవస్థ విస్తరణకు తగిన కార్యాచరణ కనిపించడం లేదు. అన్నింటికీ కేంద్రం వైపు చూపు తప్ప మరో దృష్టి లేదు.

అభివృద్ధిలో వికేంద్రీకరణ గురించిన ప్రస్తావన ఆహ్వానించడగింది. వివిధ పట్టణాలకు, నగరాలకు, ప్రాంతాలకు ఇలాంటి వికేంద్రీకరణ ద్వారా సాధించే అభివృద్ధి అన్ని ప్రాంతాల సత్వరాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తుంది.

అయితే అదే సందర్భంలో పరిపాలనా వికేంద్రీకరణ గురించి మాటమాత్రం ప్రస్తావన కూడా చెయ్యలేదు. కేంద్రీకృత పాలనకు అలవాటు వడింతర్వాత అధికారాలను వదులుకోవడానికి సిద్ధపడడం అంత తేలిక కాదు. ప్రజలు నివసించే చోట వున్న పంచాయితీలు, మున్సిపాలిటీలను ప్రజల నిత్య అవసరాలను తీర్చగల సామర్థ్యం వున్న స్థానిక ప్రభుత్వాలుగా అధికారాలను, నిధులను సిబ్బందిని బదిలీ చెయ్యాలన్న తలంపు ఈ ప్రభుత్వానికి రాలేదు. పన్నులు కట్టే ప్రజలకు కనీస సౌకర్యాలు అందించే విధంగా తలసరి గ్రాంటు ప్రకటన కూడా కరువైంది. స్థానిక ప్రభుత్వాల సాధికారత ప్రస్తావన లేకపోవడం కంటే దారుణం మరొకటి వుండదు.

ఇక విద్య, వైద్యం రంగాలలో చేసిన ప్రకటనలు ఇదే కోవలో ఉన్నాయి. ఈ రంగంలో సమూల సంస్కరణలకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టే అవకాశం కన్పించడం లేదు. ఆరోగ్యశ్రీ

తరహాలో బీమా పథకాన్ని ప్రకటించడం తప్ప కొత్తదనం లేదు.

ఇక సంక్షేమం పేరులో కొన్ని అంశాలను ప్రకటించారు. ఇందులో గ్రామీణ ప్రాంతానికి చౌకగా శుద్ధి చేసిన మంచినీరు అందించే పథకం ఆహ్వానించడగింది. సంక్షేమం పెన్షన్లను పెంచుతూ తీసుకున్న నిర్ణయంలో కొంత ఔచిత్యం కనిపిస్తుంది.

పోతే రైతులకు రుణమాఫీ, ద్వైకా మహిళలకు రుణమాఫీలను అమలు చేస్తామన్న ప్రకటన చేశారు. నిరుద్యోగ యువతకు నెలవారీ భృతిని అందిస్తామన్నారు. వాస్తవానికి వీటన్నింటికీ పెట్టే 60, 70 వేల కోట్లది రూపాయలు ఈ తరగతుల ప్రజల కోసం ఖర్చు చెయ్యాలిందే. రుణమాఫీల రూపంలో చెయ్యడం ఆ రంగాలకు మేలు చేసేది కాదు. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ మీద పెనుభారం వెయ్యడం తప్ప ఆర్థిక వ్యవస్థ పుంజుకోడానికి దోహదం చేసేది కాదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కనీసం 80 శాతం కౌలు రైతులున్నారు. పెట్టుబడులను అధిక వడ్డీలతో ప్రయివేటు వ్యక్తుల మీద, సంస్థలమీద ఆధారపడుతున్నారు. ఈ రుణ మాఫీ వారికి చేసే మేలు ఏమిటో ప్రభుత్వమే వివరించాలి.

నిజానికి ఈ సొమ్మును వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేసే అంశాల మీద, మార్కెట్ల అభివృద్ధి, శీతల గిడ్డంగులు, పంట కళ్లాలు, అగ్రోక్లినిక్లు, భూసార పరీక్షలు, తమ పంటలను ఎక్కడైనా అమ్ముకొనే స్వేచ్ఛ కోసం అంతర్జాతీయ మార్కెట్లతో అనుసంధానం, విద్యుత్ సరఫరా మెరుగుదల మీద ఖర్చు చేస్తే ఎంతో ప్రయోజనం సమకూరేది.

అలాగే ద్వైకా మహిళల్ని కేవలం అప్పు సంఘాలుగానే మిగల్చకుండా ఈ సొమ్మును వారిలో వైపుణ్యాల పెంపుదలకీ, వస్తూత్పత్తికి మార్కెట్ల కోసం వినియోగిస్తే మహిళా సాధికారత సిద్ధించేది.

నిరుద్యోగ భృతికి బదులుగా ప్రస్తుతం అవకాశం ఉన్న రంగాలలో ఉపాధి లభించే వైపుణ్యాలు యువతకి అందించడానికి, గ్రామ వికాసానికి దోహదం చేసే కార్యకలాపాలలో తాత్కాలికంగా నిరుద్యోగ యువత సేవల వినియోగానికి వెచ్చించి వుంటే ప్రయోజనకరంగా వుండేది.

ఇక మద్యం ఆంధ్రప్రదేశ్ ను పట్టి పీడిస్తున్న జాడ్యాలలో

అతి కీలకమైంది. కేవలం చట్టబద్ధం కాని బెల్టుషాపులను రద్దు చేస్తామన్న ప్రకటన తప్ప పేదల జీవితాలలో వెలుగు ప్రసరింపజేయాలన్న తలంపు ఈ ప్రభుత్వానికి లేదని ఈ ప్రసంగం స్పష్టం చేస్తుంది. మద్యం దుకాణాలను ప్రభుత్వమే నిర్వహించి నియంత్రణ దిశగా అడుగులు వేస్తాందని గాని, మద్యం బాధిత కుటుంబాలను ఆదుకునే పథకం ప్రకటన గాని, గ్రామాలలో మద్యం అమ్మకాల నియంత్రణకు పంచాయితీలు, మహిళా సంఘాలకు అధికారలివ్వడం వంటి అంశాల ప్రస్తావనే లేదు.

మొత్తంమీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధాన ప్రకటన ఆర్థిక సంక్షోభంలో వున్న రాష్ట్రాన్ని గట్టెక్కించేదిగా లేకపోగా మరింత దిగజూచే ప్రమాదం పొంచి వుంది. ■

పార్టీల ఆదాయం 991 కోట్లు

2012-13 ఆర్థిక సంవత్సరంలో జాతీయ పార్టీల ఆదాయం రూ. 991.20 కోట్లుగా తేలింది. అత్యధిక ఆదాయం గడించిన పార్టీల్లో కాంగ్రెస్ అగ్రస్థానంలో నిలవగా, బీజేపీ రెండు, సీపీఎం మూడో స్థానం దక్కించుకున్నాయి. 2012-13లో కాంగ్రెస్కు రూ. 425.69 కోట్ల ఆదాయం సమకూరగా, బీజేపీకి రూ. 324.16 కోట్లు ఆదాయం లభించింది. సీపీఎంకు రూ. 126.09 కోట్లు, బీఎస్పీకి రూ. 87.63 కోట్లు, ఎన్సీపీ రూ. 26.56 కోట్లు, సీపీఐకి రూ. 1.07 కోట్లు ఆదాయం లభించింది. 2012-13లో రాజకీయ పార్టీల ఆదాయవ్యయాలపై అధ్యయనం చేసిన స్వచ్ఛంద సంస్థలు నేషనల్ ఎలక్షన్ వాచ్, అసోసియేషన్ ఫర్ డెమోక్రటిక్ రిఫార్మ్స్ (ఏడీఆర్) జూన్ 25న నివేదికను వెల్లడించాయి. ఆరు జాతీయ పార్టీలు సమర్పించిన ఐటీ రిటర్న్ల ఆధారంగా ఈ నివేదికను రూపొందించాయి. > జాతీయ పార్టీలకు కార్పొరేట్లు, వ్యాపార వర్గాల నుంచి 72 శాతం, వ్యక్తిగత దాతల నుంచి 17 శాతం విరాళాలు అందాయి. 11 శాతం చందాలకు సంబంధించి దాతల వివరాలు లేవు. > 703 మంది దాతల నుంచి అందిన రూ. 11.14 కోట్లకు సంబంధించిన విరాళాల వివరాలు లేవు. > రూ. 20 వేలకు మించి చందాలు ఇచ్చిన దాతల సంఖ్య 3,777.

విశాఖ-చెన్నై మధ్య పాలిత్రామిక కాలిడార్

విశాఖపట్నం-చెన్నై ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ ఏర్పాటుకు కేంద్రం సానుకూలంగా స్పందించింది. త్వరలోనే దీనికి సంబంధించిన ప్రక్రియను ప్రారంభిస్తామని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఐ.వై.ఆర్.కృష్ణారావుకి హామీ ఇచ్చింది. జూన్ 17న ఆయన ఢిల్లీలో వివిధ అంశాలపై కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులతో చర్చలు జరిపారు. కారిడార్పై వీలైనంత త్వరగా విశాఖపట్నంలో ఒక ఉన్నత స్థాయి సమావేశం నిర్వహిస్తామని తెలిపింది. బెంగళూరు-చెన్నై ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్లో నెల్లూరు జిల్లాలోని కృష్ణపట్నం ఓడరేవును చేర్చవద్దని తమిళనాడు ప్రభుత్వం కొంతకాలంగా కేంద్రాన్ని కోరుతోంది.

ఈ విషయాన్ని కృష్ణారావు కేంద్రం దృష్టికి తీసుకెళ్లగా ఆ కారిడార్లో కృష్ణపట్నంని తప్పనిసరిగా కొనసాగిస్తామనే హామీ లభించిందని తెలిసింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ విద్యుదుత్పత్తి ప్రాజెక్టుల నుంచి రాష్ట్రానికి చేసిన కేటాయింపుల్లో గత అయిదేళ్ల

వినియోగం ఆధారంగా తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి కేటాయింపులు ఉండగా... 2006-07 వినియోగం ఆధారంగానే కేటాయింపులు జరిపారని, దీనిని అయిదేళ్ల వినియోగం ఆధారంగా మార్చాలని ఆయన కేంద్ర హోంశాఖ దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. దీనిపై పునఃపరిశీలన చేయటానికి అంగీకరించినట్లు సమాచారం. ఐపీఎస్ కేటాయింపు సబబుగా లేదని ఐపీఎస్ అధికారుల సంఘం రాసిన లేఖను కృష్ణారావు హోంశాఖ కార్యదర్శితోపాటు కేంద్ర కేబినెట్ కార్యదర్శి దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. అప్పట్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, గవర్నర్ పంపిన సమాచారం ఆధారంగానే కేటాయింపులు జరిగాయని వారు వివరించినట్లు అధికార వర్గాల కథనం. శాశ్వత ప్రాతిపదికన క్యాడర్ కేటాయింపు ద్వారా పెండింగ్లో ఉందని, దీనిని తక్షణం పరిష్కరించాలని, ఈ సందర్భంగా లోపాలన్నింటినీ సవరించాలని కోరగా... వీలైనంత త్వరగా దీనిని పరిష్కరిస్తామని చెప్పినట్లు తెలిసింది.

రుణ మాఫీలు హేతుబద్ధమేనా?

- ధనికొండ రవిప్రసాద్

మేనేజర్, ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంక్

పంట రుణాలపై రైతులు కట్టే వడ్డీ చాలా స్వల్పం. ఆ బాకీలు బ్యాంకులలో సక్రమంగా చెల్లింపు అవుతున్నాయనుకుంటే అది ఒక భ్రమ. 50,000 అప్పు తీసుకున్నరైతు మళ్లీ 60,000 ఇస్తారంటేనే కడుతున్నాడు. అంటే బ్యాంకులు కొత్త అప్పు ఇవ్వటం ద్వారానే పాత అప్పుని తీర్చుకోగలుగుతున్నాయి... రుణమాఫీలు ఒక అలవాటుగా మారి ఖాతాదారుల నైతిక విలువల్ని పతనం చేసి బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థని కుప్పకూలుస్తున్నాయి.

ఎన్నికలు, సబ్సిడీ పథకాలు, మాఫీలు ఇవన్నీ మన రాజకీయ రంగంలో పరస్పర సంబంధం కలిగిన విన్యాసాలు. పాత తరం రాజకీయ నాయకులు ఒక విధంగా అమాయకులు. ఎన్నికలలో పోటీ కోసం వాళ్ల ఆస్తులు తెగనమ్ముకునే వారు. నేటి నాయకులకి ఆ అవసరం లేకుండా పై పథకాలు ఉపయోగపడుతున్నాయి. ప్రజల ఖజానా నుంచే ప్రజలకి పారబోసి ఆ ఘనతని తాము సంపాదించుకోవటం ఒక గడసరితనం. ఇక రుణ మాఫీల అసలు స్వరూపం ఏమిటో చూద్దాం.

(1) బ్యాంకుల బేస్ రేట్ (Base Rate) ప్రకారంగా వ్యవసాయదారులకిచ్చే పంట రుణాల వడ్డీ 11 శాతం అవుతుంది. దీనిలో 4 శాతం దాకా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సబ్సిడీలు పోవటం వలన రైతులు చెల్లించేది కేవలం 7 శాతం వడ్డీ. ఇది కూడా సవ్యంగా చెల్లిస్తే రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వంలో పావలా వడ్డీ, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వం నుంచి వడ్డీలేని రుణాలు అమలౌతున్నాయి. నిజానికి 7 శాతం వడ్డీ అనేది పెద్ద రుణమేమీ కాదు. దాన్ని తగ్గించటానికి రాజకీయ నాయకులు చేసే ఓవరాక్షన్ కి బ్యాంకులలో నానా రకాల మడ్డి లెక్కలు వేస్తూ అప్పులు ఇవ్వటానికి, రికవరీ చెయ్యటానికి సమయం చాలక సతమతమవుతున్నారు. బ్యాంకులలో అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్ల అసలు బాధ్యత భూములని పరిశీలించటం,

ఎక్కడ ఏ పంట పండుతుందో, ఏ వ్యాధికి ఏ మందు వాడాలో సలహాలివ్వటం. ఈ ఆఫీసర్లని ఒకప్పుడు ఫీల్డ్ ఆఫీసర్ అనే వాళ్లు. కానీ ప్రస్తుతం వీరి పని పావలావడ్డీలు, అర్ధణా వడ్డీలు, ముక్కాణా వడ్డీలు లెక్కలు వెయ్యటం. వీటిని కలెక్టర్లకి, లీడ్ బ్యాంకర్లకి అప్పజెప్పటం. వ్యవసాయ యూనివర్సిటీల నుంచి డిగ్రీలు పొందిన బ్యాంకు వ్యవసాయ అధికారులు రైతులకి, బ్యాంకులకి ఉపయోగపడుతున్న తీరు ఇది. అంతా కలిపి 7 శాతం వడ్డీ, దాని తగ్గింపునకు ఇన్ని లెక్కలు. ఇవన్నీ చేశాక అసలుకే మాఫీ. వీటిని ఓవర్ యాక్షన్ అనక ఏమనాలి? మన ఫీల్డ్ ఆఫీసర్లకి ఫీల్డ్ చూసే టైమ్ లేదు.

(2) ఇంతకీ పంట నష్టపోయిన రైతులకి క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ పథకం ఉంది కదా? ఆ పథకం ఘోరంగా విఫలమవటానికి కారణం ఏమిటి? ఆ పథకం సవ్యంగా నడిస్తే రుణమాఫీల అవసరం రాదు కదా! (3) ఇంతవరకూ వచ్చిన రుణమాఫీలు నిజాయితీగా బాకీ చెల్లించిన రైతులకి వర్తించలేదు. కేవలం అప్పు ఎగవేతదారులు మాత్రమే లబ్ధి పొందారు. ఒక రైతు అప్పు కట్టేశాడు కాబట్టి ధనవంతుడనీ, కట్టలేదు కాబట్టి బీదవాడనీ ఊహించాలా? ఇదెక్కడి న్యాయం? మాఫీ ఇస్తే నూరు శాతమో, ఇరవై శాతమో కట్టిన వారికీ, కట్టని వారికీ కూడా ఇచ్చేయాలి. తీరని బాకీలన్నీ మాఫీ అంటే అది నిజాయితీ పరుడైన రైతుని నిరుత్సాహ పరచటం కాదా? అతన్ని కూడా అప్పు ఎగవేతదారుగా మార్చటం కాదా! దేశం ఎన్ని రకాలుగా పాడయినా నైతిక విలువల్ని పాడు చెయ్యటం తగదు. ఇంతవరకూ వచ్చిన రుణమాఫీలు రైతుల్ని నైతికంగా పతనం చెయ్యటానికీ, బ్యాంకులకి రైతులపై నమ్మకం లేకుండా చెయ్యటానికీ ఉపయోగపడ్డాయి. బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ నాశనమైంది. ఇందుకు రాజకీయ నాయకులే బాధులు. (4) రైతు రుణాల వసూలులో జాతీయ బ్యాంకులు ఎప్పుడూ మితిమీరి వ్యవహరించవు. ప్రభుత్వాలు మాఫీలు ప్రకటించకపోయినా

మొండి రైతులు కట్టరు. ఎలాగూరాని బాకీలే కాబట్టి మేమే మాఫీ చేసేసాం అని చెప్పటం అంటే గాలికి పోయే పేలపిండి రామార్పణం అనటం లాంటిదే. కట్టేవాడి మీద ఏ నాయకుడికీ సానుభూతి లేదు. (5) రుణ మాఫీలకి మూలపురుషుడు దేవీలాల్. ఎగ్గట్టిన అప్పులన్నిటికీ ఆయన మాఫీ ప్రకటించినప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతంలో అమాయకంగా అప్పులు చెల్లించిన లంబాడీలు నష్టపోయారు. భూస్వాములు చెల్లించని బాకీలు మాఫీ అయినాయి. వారి బాకీలు రద్దుచేసి బంగారం వారి చేతుల్లో పెట్టారు. రాజశేఖర రెడ్డి ప్రభుత్వం కట్టని వారికి మాఫీ ఇస్తునే కట్టిన వారికి ప్రోత్సాహకంగా రూ.5000 ఇచ్చింది. ఇది అంతో ఇంతో నయం.

(6) ఇక చంద్రబాబు నాయుడుకి డ్వాక్రా మహిళలపై అభిమానం అధికం. ఆయన ప్రతి ఎన్నికల ప్రచారంలోనూ అప్పులు కట్టకండి అనే ప్రచారం ఉంటుంది. రైతు రుణాల మాఫీ సమంజసం కాకపోయినా మొత్తానికి రైతు కష్టాలు రైతువి అని సరిపెట్టుకోవచ్చు. డ్వాక్రా రుణాలేవీ ఉత్పత్తి రంగానికి కానీ సేవారంగానికి కానీ ఉపయోగపడలేదని, అవన్నీ సొంతవాడకాల రుణాలు అనేది బహిరంగ రహస్యమే. “అప్పు తీసుకున్నది ఆడవాళ్లు కాబట్టి కట్టనక్కర్లేదు” అనేది మాత్రమే ఈ డ్వాక్రా మాఫీలలోని రీజనింగ్. మన దేశంలో స్వయం సహాయక సంఘాల లక్ష్యం ఏనాడో దెబ్బతిన్నది. కనీసం తీసుకున్న అప్పు ఎందుకైనా తిరిగి చెల్లించటం మన బాధ్యత అనే ఇంగిత జ్ఞానం స్త్రీలకి ఉండేది. చంద్రబాబు నాయుడు వీరి నైతిక విలువలను పక్కదోవ పట్టిస్తున్నారని గ్రహించాలి. నిజానికి చంద్రబాబు వంటి ప్రణాళికానిపుణుడు ఇలాంటి పథకాలని ఆశ్రయించటం దీర్ఘకాలికంగా మంచిది కాదు.

(7) ఇప్పటి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మాఫీ మరీ ప్రత్యేకమైన తరహాగా ఉంది. 2013 జూన్ నుంచి 2014 మే వరకూ ఇచ్చిన రుణాలు మాఫీ అనేది మొదటి ప్రకటన. ఇది కనీసం ఆర్థిక సంవత్సరంతో సంబంధం లేనిది. పోనీ సీజన్కి సంబంధించిందా అంటే ఏప్రిల్ నుంచి సెప్టెంబర్ వరకూ ఖరీఫ్ సీజన్. అక్టోబర్ నుంచి మార్చి వరకూ రబీ సీజన్. ఈ మాఫీకి ఆర్థిక సంవత్సరంతో సంబంధం లేదు. సీజన్కి సంబంధం లేదు. పైగా కొత్తగా ఇచ్చిన అప్పులన్నిటినీ బ్యాంకులు

వదులుకోవాలి. పోనీ నిన్నగాక మొన్న ఇచ్చిన రుణాలన్నిటినీ ఎత్తివేసి వాళ్లకి మళ్లీ అప్పులు ఇవ్వాలి. ఇది అనవసరంగా తెచ్చిపెట్టిన రెట్టింపు చాకిరీ. పాత బకాయిల్ని మాత్రం బ్యాంకులు నెత్తిన వేసుకుని భరించాలి. జీతాలు తీసుకుంటున్నందుకు బ్యాంకు ఉద్యోగులు పని చెయ్యాలి కానీ వారు కష్టపడినా దానివల్ల ఒక ఫలితం ఉండాలి కదా! ఈ మాఫీ ఎంత విచిత్రం అంటే - 2014 మే 31వ తారీకున ఒక రైతు అప్పు తీసుకుంటే 2014 జూన్ 4వ తారీకు ప్రకటనతో అది మాఫీ అయిపోయింది. ఇది (1) రైతు అప్పు తీసుకుని చెల్లించలేక పోయినందుకు ఇచ్చిన మాఫీనా (2) రైతు అప్పు తీసుకుని సక్రమంగా చెల్లించినందుకు ప్రశంసాపూర్వకంగా ఇచ్చిన మాఫీనా? ఈ రెండూ కాదు - ఏదో. మాఫీలు అంటూ నాలిక జారి ఒక ప్రకటన ఇచ్చినందుకు ఏదో ఒక మాఫీ ఇవ్వాలి కాబట్టి ఇచ్చినట్టు. ఇక రైతులు ఆందోళన చెయ్యటం వలన పాత బకాయిలు మాఫీ. ఇంకా గట్టిగా ఆందోళన చెయ్యటం వలన బంగారం రుణాలు కూడా మాఫీ. అంతేకానీ ఈ ప్రకటనల వెనక ఒక ప్రణాళిక లేదు. ముందుగా ప్రభుత్వం పాత బకాయిల మాఫీ ప్రకటించటం వలన పాతవీ, కొత్తవీ మొత్తం రద్దు చెయ్యవలసిన అనివార్యత ఏర్పడింది. నిన్నగాక మొన్న ఇచ్చిన రుణాల మాఫీ పూర్తిగా హేతువిరుద్ధం. వీటి మాఫీని వచ్చే ఎన్నికల ముందు ప్రకటించుకుంటే సరిపోయేది.

(8) ఈ ఎన్నికలలో నరేంద్ర మోదీని అభినందించాల్సిన విషయం ఒకటుంది - నీకు మాఫీ చేస్తాం నాకు ఓటెయ్యి. నీకు సెల్ ఫోన్ కొనిపెడతా, కలర్ టీవీ కొనిపెడతా నాకు ఓటెయ్యి. మీకు రిజర్వేషన్లు పెంచుతా నాకు ఓటెయ్యి అనే ప్రభావం లేకుండానే విజయం సాధించటం. (9) రైతులకి సాగునీటి అవసరాలు, విద్యుత్తు అందించే ప్రాజెక్టులకై కృషి చెయ్యాలి. ఎరువులు, విత్తనాలు సకాలంలో పంపిణీ చెయ్యాలి. క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ ని సక్రమంగా అమలుచెయ్యాలి. చేతకాకుంటే కనీసం ఇన్సూరెన్స్ ప్రీమియం వసూలు తీసివెయ్యాలి. (రైతులు కట్టే వడ్డీల కంటే ఇన్సూరెన్స్ ప్రీమియంలే ఎక్కువ). (10) తెలంగాణ ప్రభుత్వం రుణమాఫీలని తొందరపడి ప్రకటించింది. ప్రస్తుతం తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితి ఉంది. ఈనాడు మాఫీలతో

(తరువాయి.... 29వ పేజీలో)

మాది

'భోళాభాళ' విజయేందర్ రెడ్డి మాయమైన మనిషి

- బండారు రామ్మోహన్ రావు

అమాయకత్వం, లౌక్యం, మూర్ఖత్వం, మొండితనం, పోరాటం వెనువెంటనే రాజీపడడం, సర్దుకుపోవడం, పరస్పర విరుద్ధమైన మనస్తత్వానికి నిలువెత్తు నిదర్శనమే విజయేందర్ రెడ్డి. మనసులో ఏదీ దాచుకోకపోవడం, చెప్పాల్సిన విషయాన్ని సూటిగా సుత్తి లేకుండా చెప్పడం ఆయన నైజం. ఆ చెప్పే విషయానికి ఒక్కోసారి అమాయకత్వాన్ని జోడిస్తాడు. మరోసారి లౌక్యాన్ని, ఇంకోసారి బేలతనాన్ని జోడిస్తాడు. అప్పటిదాకా ఎవరికీ వినననే ఆయన రాజీధోరణిలోకి పడిపోతాడు. ఎదుటివారిని తనకనుగుణంగా కన్విన్స్ చేసే వనిలో వడిపోతాడు. తన వాదన వినిపించడంలో ఎంత పోరాడతాడో, ఆ వెంటనే రాజీ పడిపోతాడు.

వేమిరెడ్డి విజయేందర్ రెడ్డి

లోక్ సత్తా రాష్ట్ర కార్యాలయం ముందు కారు దిగగానే రిసెప్షనిస్టు మొదలుకుని పై అంతస్తులో వున్న మీడియా వరకు ఎవరినీ వదలకుండా పలకరించేవాడు. ఎవరైనా ఆయనతో తలపడితే 'దోసెపెనం' మీద చీపురుతో నీళ్ళు చిమ్మితే ఎలా వుంటుందో 'సుయ్యిమంటూ' చిటపటలాడేవాడు. అలా పడిలేచే కెరటాన్ని మృత్యువు అనే గద్ద యాక్సిడెంట్ రూపంలో తన్నుకుపోయింది. విజయేందర్ రెడ్డి మాయమైన మనిషి.

దుండుడుకుతనం, సమయస్ఫూర్తి వెనువెంటనే రాజీ ఎంత వారయినా తను అన్నాలిన మాట అనగలిగే మాటకారితనం ఆ వెంటనే తన తప్పయితే ఒప్పుకునే మనస్తత్వం. కొందరు సూటిగా మాట్లాడి అందరినీ దూరం చేసుకుంటారు. కానీ విజయేందర్ రెడ్డి సూటిగా మాట్లాడినా తనది తప్పయితే మళ్ళీ ఆ మనిషి కనపడగానే నిన్ను ఏమీ జరగనట్లే మాట్లాడమో, సారీ చెప్పడమో చేసేవాడు. నిన్ను జరిగిన సంగతి తెల్లారితే అది ఏమీ జరగనట్లే వాళ్ళతో కలిసిపోయేవాడు. చిన్నపిల్లాడి మనస్తత్వం. దీర్ఘదృష్టి దానితోపాటే తక్షణం ఏమి చెయ్యాలనే సమయస్ఫూర్తి రెండూ వుండేవి.

సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీల్లో వుండే దూకుడుతనం లోక్ సత్తా భావజాలం కలగలిపిన మనిషి విజయేందర్ రెడ్డి. 'సువ్వు సా.రా. పార్టీలో వుండాల్సిన వాడివి' అని ఎవరైనా అంటే వాటికి, మనకి తేడా ఏముండు సార్ ! రెండు విషయాలు తప్ప అనేవాడు. నేరచరితులు కాకపోవడం, ఎన్నికల్లో మద్ద్యం, డబ్బు పంచకపోవడం. మనమూ ఓట్లు అడగాలిగా అనేవాడు. 'మనకెన్ని మంచి ఆలోచనలు వున్నా, వాటిని 'ఇంప్లిమెంట్' చెయ్యాలంటే అధికారంలో రావాలిగదా సార్' అనేవాడు. అధికారంలోకి రాకుండా వచ్చాక ఏం చెయ్యాలనే ఆలోచన సరికాదు అనేవాడు.

సరిగ్గా పథాలుగు సంవత్సరాల క్రితం లోక్ సత్తా ఉద్యమ సంస్థల్లో చేరి మొదట నల్లగొండ జిల్లా కార్యవర్గ సభ్యునిగా, కార్యదర్శిగా, ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. ఆ తరువాత 2006లో పార్టీ ఏర్పడగానే కన్వీనర్ గా తరువాత జిల్లా అధ్యక్షుడిగా, రాష్ట్ర కార్యదర్శిగా చివరికి తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ కో-కన్వీనర్ గా తనువు చాలించారు. '15 ఏళ్ళ నుండి సంస్థలో, పార్టీలో ఎంతో మంది వచ్చిపోయేవాళ్ళను చూసాను. నేను మాత్రం అలా పోను సార్, పార్టీ జెండా కప్పిచ్చుకునే పోతానని' అనేవాడు. అలా పార్టీ ఆఫీసు ముందు ఆయన భౌతికకాయానికి నేనే జెండా కప్పాల్సివస్తుందని ఊహించలేదు.

ఎవడురా పగవాడు, ఎవడురా నీవాడు తన కోపమే తన శత్రువు - తన శాంతమే తన మిత్రుడంటూ మాట్లాడుతూ మాట్లాడుతూనే తిరిగిరాని లోకాలకు వెళ్ళిపోయాడు. ఒక్కసారిగా మనిషే మాయమయ్యాడు. అందుకే మనసు కవి ఆత్రేయ అన్నట్టు 'పోయినోళ్ళందరూ మంచోళ్ళే.... ఉన్నోళ్ళు పోయినోళ్ళ తీపిగుర్తులే' అంటూ... ఆయన కుటుంబానికి, పార్టీకి వీడ్కోలు పలుకుతూ వెళ్ళిపోయాడు.

జేపీ సంతాపం

లోక్ సత్తా పార్టీ తెలంగాణ రాష్ట్ర కో కన్వీనర్ వేమిరెడ్డి విజయేందర్ రెడ్డి భౌతికకాయానికి ఆసుపత్రిలో లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షులు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ తన నివాళులు అర్పించారు. ఆయన కుటుంబానికి తన ప్రగాఢ సంతాపాన్ని ప్రకటించారు.

15 ఏళ్ళ అనుబంధంలో విజయేందర్ రెడ్డిలో నేను గమనించిన అంశం ఏమిటంటే....

ప్రతి మనిషి నాలుగు రకాల మనస్తత్వంతో ఉంటారంటుంది సైకాలజీ. దాన్ని డీ-బి-ఎస్-సి గా వర్గీకరించారు. డీ అంటే డామినెంట్, బి అంటే ఇంటర్ పర్వనల్, ఎస్ అంటే సోషల్, సి అంటే కాన్సీయస్ ఇలా ఈ నాలుగు రకాల మనస్తత్వం కలగలిసిన అరుదైన వ్యక్తి విజయేందర్ రెడ్డి.

ఇటీవలే జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో నిజామాబాద్ జిల్లా ఎల్లారెడ్డి నియోజకవర్గ ఎన్నికల ప్రచారానికి విజయేందర్ రెడ్డి, రాజారెడ్డి, రాంరెడ్డి కలిసి వెళ్ళాను. కామారెడ్డిలో లోక్ సత్తా ఆఫీసు ముందు కారు ఆపగానే అక్కడ అప్పటికే గొడవ మొదలయ్యింది. ఆఫీసు పక్కంటివాళ్ళు అరుస్తున్నారు. ఇంటావిడ పిల్లల్ని ఎత్తుకుని బయటకు పరిగెత్తింది. ఇంటి యజమాని ఇంట్లో వున్న గ్యాస్ సిలిండర్ తీసుకొచ్చి వాకిట్లో పడేసి దూరంగా పరుగెత్తాడు. చాలా పెద్ద శబ్దంతో గ్యాస్ లీకవుతుంది. అందరూ దూరంగా పరుగెత్తి చోద్యం చూస్తున్నారే తప్ప ఎవ్వరూ ధైర్యం చేయడం లేదు. విషయం మాకు అర్థమయ్యేలోగానే విజయేందర్ రెడ్డి ఒక్క ఉదుటున కారు దిగి సిలిండర్ దగ్గరకు వెళ్ళి దాని వాలు కట్టేయడం, ఆ వెంటనే పైనున్న క్యాప్ బిగించి నవ్వుతూ బయటకు వచ్చాడు. చెయ్యాలైన పని చెయ్యకుండా ఈ మాత్రం దానికి ఇంత హైరానా పడతారా? అన్నాడు. నాయకుడంటే ధైర్యం, సమయస్ఫూర్తి కలిగి వుండాలి అనడానికి ఇదొక నిదర్శనం.

విజయేందర్ రెడ్డికి లోక్ సత్తా ఘననివాళి

జూన్ 23న హైదరాబాద్ దగ్గర రోడ్డు ప్రమాదంలో మృతి చెందిన లోక్ సత్తా తెలంగాణ రాష్ట్ర కో కన్వీనర్ వేమిరెడ్డి విజయేందర్ రెడ్డికి లోక్ సత్తా పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో పలువురు నేతలు ఘనంగా నివాళులర్పించారు. పార్టీ వర్గాల సందర్భనార్థం విజయేందర్ రెడ్డి భౌతిక కాయాన్ని జూన్ 24న కొంతసేపు ఇక్కడ పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో ఉంచారు. లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కటారి శ్రీనివాసరావు, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కన్వీనర్లు బండారు రామ్మోహనరావు, డి.వి.ఎస్ వర్మ, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ అధ్యక్షుడు దోసపాటి రాము, మహిళాసత్తా నేత ఎన్. సరోజాదేవి, డా॥ జేపీ సతీమణి రాధా రాణితో పాటు పార్టీ నేతలు జి. రాజారెడ్డి, పి. భాస్కరరావు, కె. గీతామూర్తి, మర్రి రామిరెడ్డి, వి. రామచంద్రయ్య, డి. లక్ష్మి, పి. కోదండ రామారావు, వి. లక్ష్మణ్ బాలాజీ, జి. గట్టయ్య తదితరులు పార్టీ జెండా కప్పిన విజయేందర్ రెడ్డి పార్థివ దేహానికి పూలమాలలు వేసి శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. ఎటువంటి ప్రతిఫలం లేకపోయినా కేవలం పార్టీ భావజాలం పట్ల నిబద్ధతతో విజయేందర్ రెడ్డి లోక్ సత్తాకి సేవలందించారని జోహార్లర్పించారు. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలిపారు. తెరాస, బీజేపీ, ఆమ్ ఆద్మి పార్టీల నగర నాయకులు రవీందర్, వినోద్, చెన్నయ్య కూడా విజయేందర్ రెడ్డికి నివాళులర్పించారు.

అనంతరం భౌతిక కాయాన్ని విజయేందర్ రెడ్డి స్వస్థలం నల్గొండ జిల్లా ముసుగోడు వద్దనున్న చెల్వేడు గ్రామానికి తరలించి అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు. కార్యక్రమంలో బండారు రామ్మోహనరావు, కటారి శ్రీనివాసరావు, దోసపాటి రాము, చెన్నుపాటి వజీర్, జి. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీమతి దుర్గ , నల్గొండ జిల్లా నేతలు మారేపల్లి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, కడియం శ్రీనివాసరెడ్డి, పుడూరు శ్రీనివాసరావు, లోక్ సత్తా ఉద్యమ సంస్థ రాష్ట్ర మాజీ కన్వీనర్ టి.ఎల్. నరసింహారావు, దామోదర్ రెడ్డి, మోహన్ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టులపై తెలంగాణ సర్కారు ఆచితూచి నిర్ణయం

భారీగా విద్యుత్తు అవసరమైన ఎత్తిపోతల పథకాల విషయంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆచితూచి వ్యవహరించనుంది. ఇలాంటి ఎత్తిపోతల కంటే కాలువల ద్వారా నీటిని మళ్లించడానికి అవకాశం ఉన్న పథకాలపైనే దృష్టి సారించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నట్లు నీటిపారుదల శాఖ వర్గాలు చెబుతున్నాయి. “ఎంత పెట్టుబడి అయినా ఒకేసారి పెట్టాలి. ఆ తర్వాత ఫలితం రావాలి. ప్రాజెక్టు ఉన్నంతకాలం భారీగా పెట్టుబడులు అవసరమైన ఎత్తిపోతల పథకాల జోలికి వెళ్లకుండా ఉండడమే వేలు” అని ప్రభుత్వం

అభిప్రాయపడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇప్పటికే చేపట్టి.. భారీగా విద్యుత్తు అవసరమైన పథకాలను రీ డిజైన్ చేయడంతో పాటు కొత్తగా చేపట్టాలనుకున్న ఎత్తిపోతలపై జాగ్రత్తగా నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తోంది. జలయజ్ఞంలో భాగంగా చేపట్టిన 31 ఎత్తిపోతల పథకాల్లో తెలంగాణలో 16 ఉన్నాయి. ఇవన్నీ భారీ ఎత్తిపోతల పథకాలే.

వీటికి 7367.43 మెగావాట్ల విద్యుత్తు అవసరం. నీటిపారుదల శాఖ అధికారులతో తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నిర్వహించిన సమీక్షలో విద్యుత్తుకు సంబంధించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించినట్లు తెలిసింది. ప్రాణహిత- చేవెళ్లకు 3466 మెగావాట్ల విద్యుత్తు అవసరమని నీటిపారుదల శాఖ అధికారులు నివేదించగా.. ఒక్క ప్రాజెక్టుకు ఇంత విద్యుత్తు? అంటూ ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తిగా రీ డిజైన్ చేయమని సూచించినట్లు సమాచారం. మిడ్మానేరు ద్వారా మూడు లక్షల ఎకరాల ఎస్సారెస్సీ ఆయకట్టును స్థిరీకరించనున్నందున, ప్రాణహిత నుంచి నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఆయకట్టుకు నీటిని సరఫరా చేసేందుకు ఉద్దేశించిన పనులను కూడా చేయమని ఆదేశించినట్లు తెలిసింది. ప్రాణహిత- చేవెళ్లలో మొత్తం 28 ప్యాకేజీల పనులున్నాయి. మిడ్మానేరు వరకు నీటిని

తీసుకొచ్చినా కొత్తగా సాగులోకి వచ్చే ఆయకట్టు నామమాత్రమే. మరో నాలుగు ప్యాకేజీల పనులు చేసి తిప్పారం చెరువు వరకు తెస్తే కరీంనగర్, మెదక్ జిల్లాల్లో అత్యధిక ఆయకట్టు సాగులోకి వస్తుంది. ఈ పనులను కూడా చేయాలన్నదే ముఖ్యమంత్రి ఉద్దేశమని, తిప్పారం నుంచి మాత్రం గ్రావిటీ ద్వారా నీటిని మళ్లించేలా ప్రాణహితను రీ డిజైన్ చేయమని సంబంధిత ఇంజనీర్లకు ముఖ్యమంత్రి స్పష్టమైన ఆదేశాలు జారీ చేసినట్లు తెలిసింది. మిడ్మానేరు, తిప్పారం మధ్యనే సుమారు మూడున్నర

లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం గురించి తెలంగాణ రిటైర్డ్ ఇంజనీర్ల ఫోరం అధ్యక్షుడు శ్యాంప్రసాద్ రెడ్డి ఈ సమీక్షా సమావేశంలోనే ముఖ్యమంత్రికి వివరించినట్లు సమాచారం. పాలమూరు ఎత్తిపోతలు, జూరాల-పాకాల నీటి పథకం గురించి వివరంగా చర్చ జరిగిన తర్వాత, జూరాల ఎగువ భాగం నుంచి అయినా ఎత్తిపోతల ద్వారా కాకుండా గ్రావిటీ (కాలువ) ద్వారా నీటిని మళ్లించడానికి ఉన్న అవకాశాలపై అధ్యయనం చేయమని సూచించినట్లు తెలిసింది. కంతనపల్లిని రెండు దశల్లో చేపట్టాలని నిర్ణయించిన గత ప్రభుత్వం, బ్యారేజి నిర్మాణానికి మాత్రమే టెండరు ఖరారు చేసింది. ఈ పథకాన్ని పూర్తి స్థాయిలో చేపట్టాలంటే 878 మెగావాట్ల విద్యుత్తు అవసరం. ఇప్పటికే నిర్మాణాలు ఓ దశకు చేరి.. ఏడాది లేదా రెండేళ్లలో సాగునీటిని అందించే అవకాశం

ఉన్న పథకాలకు అవసరమైన విద్యుత్తును ఇవ్వడానికే ప్రభుత్వం చాలా శ్రమించాల్సి ఉంటుంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో నాలుగు ఎత్తిపోతల పథకాల కింద పనులకు రూ.700 కోట్లు, భూసేకరణకు రూ.400 కోట్లు ఇస్తే వచ్చే ఖరీఫ్ నాటికి ఆరు లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు సాగునీరందిస్తామని ఆ ప్రాజెక్టుల చీఫ్ ఇంజనీర్ చెప్పినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక ఆసక్తి కనబరిచినట్లు సమాచారం. అవసరమైన నిధులిస్తామని.. పనులు పూర్తి చేసి ఆయకట్టుకు నీరివ్వాలని ఆయన సూచించినట్లు తెలిసింది. కొత్త భూసేకరణ చట్టం వల్ల జాప్యం అవుతుందను కొంటే, రైతులతో మాట్లాడి ఎకరాకు రూ.నాలుగైదు లక్షలైనా ఇచ్చి పనులు పూర్తి చేయాలని, ఆరు లక్షల ఎకరాలకు నీరందితే ఆ జిల్లాకు ఎంతో ప్రయోజనం కలుగుతుందని సీఎం చెప్పినట్లు సమాచారం.

ఆచరణలో కష్టమే...: మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని నాలుగు

ఎత్తిపోతల పథకాలకు 695 మెగావాట్ల విద్యుత్తు అవసరం. సంబంధిత ఇంజనీర్లు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వం రూ.700 కోట్లు ఇచ్చినా ఆరు లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చే అవకాశం చాలా తక్కువ. ఉదాహరణకు కల్వకుర్తిలో 29వ ప్యాకేజీ కిందనే లక్షా 80వేల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. ఒప్పందం జరిగి తొమ్మిదేళ్లవగా.. ఇప్పటివరకు 45 శాతం పని మాత్రమే జరిగింది. సంబంధిత ఇంజనీర్ల నివేదిక ప్రకారం 329 స్ట్రక్చర్లు ఉంటే డిజైన్ ఆమోదం పొందిందే 145 మాత్రమే. నెట్టెంపాడులో ఒక ప్యాకేజీ పని ఇప్పటివరకు 20 శాతమే జరిగింది. మరో ప్యాకేజీ పని 55 శాతమే పూర్తయింది. సంబంధిత ఇంజనీర్లు చెప్పినట్లు వచ్చే ఏడాదికి పనులు పూర్తయినా అవసరమైన మేరకు విద్యుత్తు సరఫరా చేయడం ప్రభుత్వానికి సవాలుతో కూడుకున్న వ్యవహారమే. మొత్తమ్మీద ఎత్తిపోతల పథకాల విషయంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆచితూచి వ్యవహరించనుంది. ♦

తెలంగాణ సీక్యూరు చేతికి రైతు రుణాల వివరాలు

మూడు విభాగాలుగా అందజేసిన బ్యాంకర్లు

తెలంగాణలో రైతులు తీసుకున్న రుణాల వివరాలు ప్రభుత్వానికి అందాయి. మొత్తం మూడు విభాగాలుగా బ్యాంకర్లు ఈ వివరాలను అందజేసినట్లు సమాచారం. పంట రుణాలతో పాటు, సాగు అవసరాల కోసం బంగారంపై తీసుకొన్న రుణాలను కూడా రద్దు చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఇటీవల అసెంబ్లీలో హామీ ఇచ్చిన విషయం తెలిసింది. పంట రుణాలు, బంగారం తాకట్టు పెట్టిన పంట రుణాలు, రూ.లక్ష వరకు పెండింగ్లో ఉన్న పంట రుణ బకాయిలు, రూ.లక్ష కంటే ఎక్కువగా ఉండి పెండింగ్లో ఉన్న బకాయిల వివరాలను బ్యాంకర్లు అందజేశారు.

■ 2013 ఏప్రిల్ ఒకటి నుంచి 2014 మార్చి 31 వరకు మొత్తం 36.5 లక్షల మంది రైతులకు సంబంధించిన రూ.17,993.78 కోట్ల రుణాలున్నాయి. ఇందులో అర్హులకు రూ.16,013 కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంటుందని పేర్కొన్నారు.

- 2013 ఏప్రిల్ ఒకటి నుంచి 2014 మే 31 వరకు 37.32 లక్షల మంది రైతులకు సంబంధించిన రూ.18,759 కోట్లు రుణం ఉందని, ఇందులో అర్హులకు రూ.16,633 కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంటుందని నివేదించారు.
- 2013 జూన్ ఒకటి నుంచి 2014 మే 31 వరకు 35.95 లక్షల మందికి సంబంధించిన రూ.17,783 కోట్ల రుణాలు ఉండగా, అర్హత కలిగిన వారికి సంబంధించి రూ.15,795 కోట్లు ఉన్నాయి. ఈ మూడు రకాల్లోనూ బంగారంపై తీసుకొన్న పంట రుణాలు రూ.2000- 2500 కోట్ల వరకు ఉన్నాయి. 2013-14లో తీసుకొన్న రుణాలు కాకుండా అంతకు ముందు తీసుకొని రూ.లక్ష లోపు, రూ.లక్ష కంటే ఎక్కువగా ఉన్న బకాయిలు రూ.7 వేల కోట్లకు పైగా ఉన్నాయి. ఇందులో కూడా రూ.లక్ష లోపు ఉన్న బకాయిల మొత్తం ఎక్కువగా ఉంది. బ్యాంకర్లు అందజేసిన వివరాల ఆధారంగా ప్రభుత్వం త్వరలోనే తుది నిర్ణయం తీసుకొనే అవకాశం ఉంది.

పంటలకు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన మద్దతు ధరలు

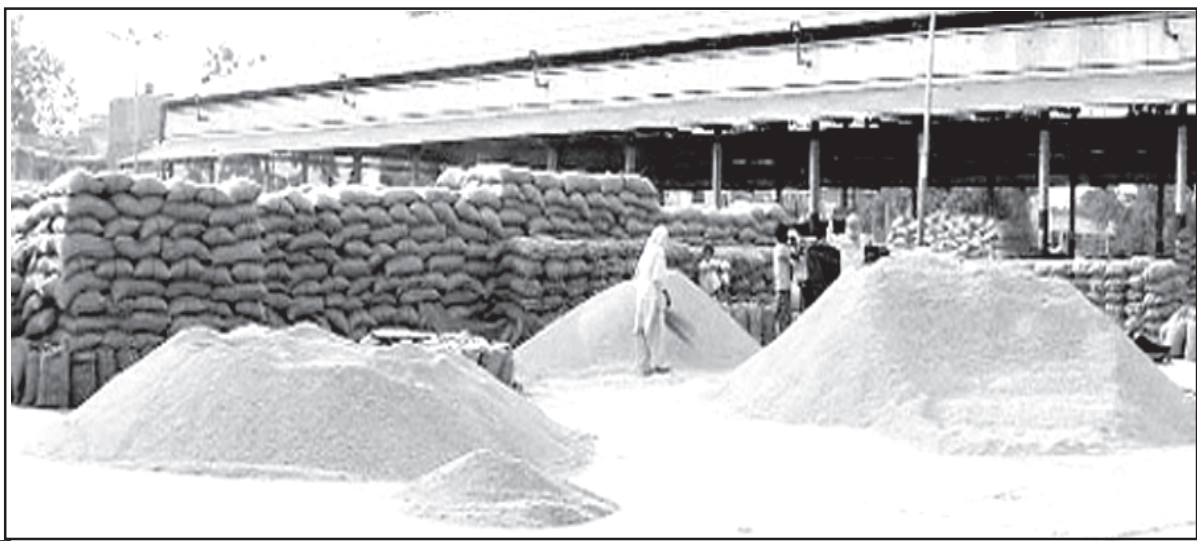
(2014-15)

- ◆ సాధారణ రకం క్వీంటాలుకు రూ.50, ఏ గ్రేడ్ రకం రూ.55
- ◆ పత్తి, కాయధాన్యాలు, నూనెగింజలకూ పెరిగిన ధర

వరి ధరను కేంద్రప్రభుత్వం పెంచింది. సాధారణ రకం ధాన్యం క్వీంటాలు కనీస మద్దతు ధరను ఇప్పుడున్న రూ.1310 నుంచి రూ.1360కి (పెరుగుదల రూ.50) పెంచగా.. ఏ గ్రేడ్ రకం ధాన్యం ధరను క్వీంటాలుకు రూ.1345 నుంచి రూ.1400కి (పెరుగుదల రూ.55) పెంచింది. 2014-15 పంట ఏడాదికి వర్తించే ఈ కొత్తధరలు అక్టోబర్ 1 నుంచి అమలులోకి వస్తాయి. జూన్ 25న ఢిల్లీలో సమావేశమైన ఆర్థిక వ్యవహారాల క్యాబినెట్ కమిటీ (సీసీఈఏ) వరితోపాటు ఇతర ఖరీఫ్ పంటల కనీస మద్దతు ధరను పెంచుతూ నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ వివరాలను కేంద్ర న్యాయ, టెలికాంశాఖ మంత్రి రవిశంకర్ ప్రసాద్ వెల్లడించారు. “వ్యవసాయ వ్యయం, ధరల కమిషన్” చేసిన సిఫార్సుల ఆధారంగా ధరలను పెంచామన్నారు. దీనివల్ల ఇతర వస్తువుల ధరలు పెరిగే అవకాశం ఉంది కదా అన్న విలేకర్ల ప్రశ్నకు ఆయన స్పందిస్తూ.. కనీస మద్దతు ధరకు ద్రవ్యోల్బణానికి సంబంధం ఉందని తాను భావించటం లేదన్నారు. ధరల పెరుగుదలను, ద్రవ్యోల్బణాన్ని నియంత్రించటానికి తాము పలు చర్యలు తీసుకుంటున్నామని

- మొదటి రకం పత్తిబేళ్లు రూ.4,000 నుంచి రూ.4,050
- రెండోరకం పత్తి బేళ్లు రూ.3,700 నుంచి రూ.3,750
- కంది, మినపప్పు రూ.4,300 నుంచి రూ.4,350
- పెసరపప్పు రూ.4,500 నుంచి రూ.4,600
- సన్‌ప్లవర్ రూ.3,700 నుంచి రూ.3,750
- నువ్వులు రూ.4,500 నుంచి రూ.4,600
- హైబ్రిడ్ జన్నలు రూ.1,500 నుంచి రూ.1,530
- రాగులు రూ.1,500 నుంచి రూ.1,550
- సజ్జలు (రూ.1,250), మొక్కజన్న (రూ.1,310), వేరుశనగ (రూ.4,000), సోయాబీన్ (రూ.2,500-2,560)ల ధరలను అలాగే కొనసాగించాలని వ్యవసాయశాఖ ప్రతిపాదించింది.

చెప్పారు. వర్షాభావ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం రంగంలోకి దిగి.. ధరల పెరుగుదలకు ఇప్పటికే చర్యలు చేపట్టిందన్నారు. సీసీఈఏ నిర్ణయించిన ఇతర పంట ఉత్పత్తుల కనీస మద్దతు ధరలు (క్వీంటాలుకు) ఇలా ఉన్నాయి. ◆

వ్యవసాయానికి ఉపాధి హామీ పథకం

వ్యవసాయ ఉత్పాదకత పెంపుపై దృష్టి

ఆ దిశగా ఆస్తుల కల్పనకు చర్యలు

జిల్లాలో 60 శాతం నిధులు వ్యవసాయ పనులకే

భూముల అభివృద్ధి, సాగునీటి కల్పన, మౌలిక వసతులకు ప్రాధాన్యం

నాణ్యత లేని పనులకు ఇక చెల్లించింది

నైపుణ్యాల పెంపు, గట్టి పర్యవేక్షణకు కేంద్రం నిర్ణయం

మరిన్ని సూచనలు ఇవ్వాలని రాష్ట్రాలకు లేఖ

ఉపాధి హామీ వధకాన్ని వ్యవసాయానికి అనుసంధానించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దాదాపు రూ. 25 వేల కోట్ల ఉపాధి నిధులతో దేశవ్యాప్తంగా వ్యవసాయ ఉత్పాదకత పెంపునకు చర్యలు చేపడుతోంది. అవసరమైన ఆస్తుల కల్పనకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలని రాష్ట్రాలకూ స్పష్టం చేసింది. జిల్లాలకు అందే ఉపాధి నిధుల్లో కనీసం 60 శాతం సొమ్మును వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల పెంపు కార్యక్రమాలకు ఖర్చు చేయాలని పేర్కొంది. భూముల అభివృద్ధి, సాగునీటి సౌకర్యాల కల్పన, చెట్ల పెంపకంపై దృష్టి సారించాలని కేంద్రం సూచించింది. ఇవే కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మరిన్ని మెరుగైన పథకాలను ఈ నెల 23లోగా సూచించాలని కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ (ఎన్ఆర్ఈజీఎస్) సంయుక్త కార్యదర్శి రెడ్డి సుబ్రమణ్యం లేఖ రాశారు. 'ఉపాధి' పనుల్లో నాణ్యత కొరవడుతోందని, మట్టి పనులు చేపట్టడం వల్ల ఆశించిన స్థాయిలో ఆస్తుల కల్పన జరగడం లేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. క్షేత్రస్థాయిలో అవసరమైన సాంకేతిక సిబ్బందిని నియమించకపోవడం, ప్రణాళిక, పర్యవేక్షణ లేకపోవడం, ఫలితాలు రాబట్టడంపై ఆసక్తి లేకపోవడం వల్ల ఈ నమస్యలు తలెత్తుతున్నట్లు లేఖలో పేర్కొన్నారు. మంజురయ్యే పనుల్లో మూడు శాతం నిధులతో సాంకేతిక నిపుణులు, పర్యవేక్షణ సిబ్బంది నియామకానికి వీలు కల్పిస్తున్నట్లు, దీనిపై కేంద్ర కేబినెట్కు నోట్ పంపినట్లు చెప్పారు. గ్రామ పంచాయతీలు చేపట్టే పనుల్లో మెటీరియల్ కంపోనెంట్ అంటే కేవలం సిమెంట్, స్టీలు, ఇసుక, ఇటుకలే కాకుండా... పనిలో నైపుణ్యం, సెమీ స్కెల్డ్ కార్మికుల వేతనాలు కలుస్తాయన్నారు. వీటి విలువ సదరు పంచాయతీ పరిధిలో చేసే నిధుల వ్యయంలో గ్రామం యూనిట్గా 40 శాతం దాటడానికి వీల్లేదని, ఇతర సంస్థలు చేసే ఖర్చుల్లో జిల్లా యూనిట్గా 40 శాతానికి లోబడి మెటీరియల్ కాంపోనెంట్

ఉండాలని కేంద్రం స్పష్టం చేసింది. చిన్న నీటి వనరుల కల్పన, ఇతర కీలకమైన మౌలిక సదుపాయాలకు రూ.8 వేల కోట్లు అందుబాటులో ఉంటాయని పేర్కొంది. పనులపై పర్యవేక్షణ, నిఘా, సామాజిక తనిఖీల్లో లోపాలను అరికట్టడానికి సామాజిక తనిఖీ బృందాలకు తగిన శిక్షణ ఇచ్చి పటిష్ట పరచాలని సూచించింది. బ్యాంకింగ్ నెట్వర్క్ సరిగా లేకపోవడం వల్ల కూలీలకు నిర్ణీత గడువులోగా వేతనాలు చెల్లించడం లేదని, దీన్ని సరిదిద్దాలని కూడా రాష్ట్రాలను కేంద్రం కోరింది. ♦

గత ఏడాది రాష్ట్రంలో 'ఉపాధి' వ్యయం		
	వ్యయం	శాతం
గ్రామీణ పారిశుధ్యం	1513.72	29.11
గ్రామాల అనుసంధానం	375.95	7.23
భూముల అభివృద్ధి	108.68	2.09
నాలుగో కేటగిరీ పనులు	637.52	12.29
చిన్న నీటిపారుదల	476.32	9.16
వరద నియంత్రణ, రక్షణ	41.60	0.80
మత్స్య సంపద కోసం	1.56	0.03
గ్రామీణ తాగునీరు	1.04	0.02
బీఎన్ఆర్జీఎస్కే	25.48	0.49
నీటి సంరక్షణ చర్యలు	806.00	15.50
కుంటల పునరుద్ధరణ	176.80	3.40
కరువు పనులు	1035.32	19.91
మొత్తం	5199.99 (రూ. కోట్లలో)	

వ్యవసాయం' చేద్దాం

- రైతులకు తక్కువ వడ్డీకే రుణాలు
- ఆధునిక సాంకేతికతను ప్రవేశపెట్టాలి
- ఉద్యానవన, పూల మొక్కల పెంపకానికి ప్రోత్సాహం

**ప్రభుత్వానికి
అసోచామ్ సూచన**

వృద్ధి రేటును 8 శాతానికి తీసుకెళ్లే సత్తా వ్యవసాయ రంగానికి ఉంది. అంతేకాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో లక్షల ఉద్యోగాలను ఇది సృష్టిస్తుందని పేర్కొంటూ... ఈ రంగంలో చేపట్టాల్సిన కొన్ని చర్యలను ప్రభుత్వానికి అసోచామ్ సూచించింది. ఆహార ద్రవ్యోల్బణం నియంత్రణకు, పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహానికి, ఆహార భద్రత హామీకి సరఫరా సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవడంతో పాటు ఆధునిక సాంకేతికతను, సానుకూల విధానాలను ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం తీసుకురావాలని కోరింది. వ్యవసాయ మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపర్చడం, పరిశోధన, అభివృద్ధికి (ఆర్ అండ్ డీ) ఊతమివ్వడం, అధిక దిగుబడులనిచ్చే వ్యవసాయ సాగు, పటిష్ట పర్యవేక్షణ యంత్రాంగం తదితర అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని రూపొందించిన ప్రభుత్వ విధానం దేశంలో ఆహార భద్రతతో పాటు పౌష్టిక విలువలతో కూడిన ఆహారాన్ని అందించడానికి దోహదం చేస్తుందని అసోచామ్ అధ్యక్షుడు రాణా కపూర్ అన్నారు. అలాగే వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వ్యాపారంలో

- సబ్సిడీలకు బదులు తక్కువ వడ్డీ రేటుకే రుణాలు ఇవ్వాలి.
- ప్రైవేటు, విదేశీ పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించాలి. ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమకు ప్రాధాన్యత రంగ హోదాను కల్పించాలి.
- ఉద్యోగాల సృష్టి కోసం, లాభాలిచ్చే ఉద్యానవన సాగు, పూల మొక్కల పెంపకంతో పాటు మత్స్య, పాడి పౌల్ట్రీ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలి.

దీర్ఘకాలంలో చర్యలు: పప్పు ధాన్యాలు, నూనె గింజల ఉత్పత్తిని పెంచుకునేందుకు కొత్త విధానాలు, సాంకేతికతను ప్రవేశపెట్టాలి. తద్వారా దిగుమతులు, ద్రవ్యోల్బణాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు. సాగులో లేని భూమిని ప్రత్యామ్నాయ పద్ధతుల్లో ఉపయోగించేందుకు ప్రోత్సహించడం ద్వారా ఉద్యోగాల కల్పన పెరుగుతుంది. పంట చేతి కొచ్చాక.. పాడు కాకుండా నిల్వ చేసేందుకు ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలి. ■

అంతర్జాతీయ దేశాలకు భారత్ గట్టి పోటీ ఇవ్వగలుగుతుందని పేర్కొన్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో తక్షణం చేపట్టాల్సిందిగా అసోచామ్ సూచించి చర్యలివి....

- న ర ఫ రా సామర్థ్యాన్ని, వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మార్కెటింగ్ను పెంచేందుకు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మార్కెట్ కమిటీ (ఏపీఎంసీ) చట్టాన్ని ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ అమలు చేయాలి. రైతులకు ఇన్పుట్

రెండు రాష్ట్రాలలో పంట రుణాల పరిమితి

- ◆ వరికి గరిష్ఠంగా రూ.25 వేలు
- ◆ ఖరారు చేసిన వ్యవసాయ శాఖ
- ◆ పొగాకు పంటకు అత్యధికం, సజ్జకు అత్యల్పం
- ◆ ఉభయ రాష్ట్రాలకూ ఒకే విధంగా వర్తింపు

ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఖరీఫ్, రబీ పంటల నిమిత్తం రైతులకు ఇవ్వబోయిన రుణాల పరిమితిని వ్యవసాయశాఖ ఖరారు చేసింది. ఒక్కో పంటకు బ్యాంకు రుణం ఎంత ఇవ్వాలనే అంచనాలతో రుణ కొలబద్ద (స్కేల్ ఆఫ్ ఫైనాన్స్)ను రూపొందించింది. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో సగటు సాగు వ్యయం ఆధారంగా దీనిని తయారుచేసింది. ఉభయ రాష్ట్రాలకూ ఇదే వర్తిస్తుందని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. స్థానిక ఖర్చులను బట్టి, జిల్లాల వారీగా ఏ పంటకు ఎంత రుణమివ్వాలో జిల్లాస్థాయి సాంకేతిక కమిటీలు అంచనాలు తయారుచేయగా... వాటి ఆధారంగా, ఈ రుణ కొలబద్దను వ్యవసాయశాఖ రూపొందించింది.

వర్షీనియా రకం పొగాకు పంటకు అత్యధికంగా ఎకరానికి రూ.60 వేల వరకు రుణం ఇవ్వవచ్చని, సాగునీటి సదుపాయం లేని భూముల్లో సజ్జలను సాగుచేసే రైతులకు ఎకరానికి గరిష్ఠంగా రూ.6,500 మాత్రమే ఇవ్వాలని వ్యవసాయశాఖ సూచించింది. సజ్జలకిచ్చే రుణ మొత్తమే అన్ని పంటల్లోకెల్లా తక్కువ! సాగునీటి వసతి ఉన్న ప్రాంతాల్లోని పంటలకు ఎక్కువ రుణం ఇచ్చేలా రుణ కొలబద్దను నిర్ణయించారు.

ఇది సరిపోతుందా..?:

మద్దతు ధరలను నిర్ణయించడం కోసం... పంటల సాగు వ్యయం లెక్కలను గతంలో రాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ తయారుచేసి కేంద్రానికి పంపింది. వాటి ప్రకారం చూస్తే సాగు వ్యయానికి, రుణ కొలబద్దలో పేర్కొన్న మొత్తాలకు అసలు పొంతనే లేదు! ఉదాహరణకు ఈ ఏడాది ఎకరా వరి సాగుకు కౌలుతో కలిపి రూ.45,813, చెరకు సాగుకు

రూ.87,810 ఖర్చవుతుందని వ్యవసాయశాఖ గత మార్చిలో లెక్కలు తయారుచేసింది. ఇప్పుడు రుణ కొలబద్దలో మాత్రం ఎకరా వరి సాగుకు గరిష్ఠంగా రూ.25 వేలు మాత్రమే రుణమివ్వాలని పేర్కొంది. మరి మిగతా సొమ్మును రైతులు ఎక్కడి నుంచి తెచ్చుకోవాలన్నది ప్రభుత్వమే తేల్చాలి! ఏ పంటను తీసుకున్నా... దాని సాగుకూ, నిర్ణయించిన రుణ మొత్తానికి అసలు పోలికే లేదు!! ఈ కారణంగా పెట్టుబడి ఖర్చుల కోసం అన్నదాతలు ప్రైవేటు వడ్డీ వ్యాపారులను ఆశ్రయించాల్సి వస్తోంది. ◆

పంటల వారీగా బ్యాంకులు ఇవ్వబోయిన రుణ మొత్తం (ఎకరాకు రూపాయల్లో)...		
పంట	గతేడాది	ఈ ఏడాది
వరి (సాగునీరున్న ప్రాంతం)	18,000-24,000	20,000-25,000
శ్రీవరి లేదా నేరుగా విత్తితే	16,000-20,000	18,000-22,000
జొన్న (సాగునీరుంటే)	8,000-12,000	9,000-13,000
జొన్న (సాగునీరు లేకుంటే)	8,000-10,000	9,000-11,000
చెరకు (కొత్తగా నాటితే)	45,000-55,000	50,000-55,000
చెరకు (పాత పంటకు)	28,000-35,000	28,000-35,000
పత్తి (సాగునీరుంటే)	22,000-27,000	23,000-28,000
పత్తి (సాగునీరు లేకుంటే)	22,000-25,000	23,000-26,000
పత్తి (విత్తన పంటకు)	60,000	65,000
పొగాకు (నాటు)	23,000-30,000	23,000-30,000
పొగాకు (వర్షీనియా)	50,000-60,000	50,000-60,000
వేరుసెనగ (సాగునీరుంటే)	14,000-17,000	15,000-18,000
వేరుసెనగ (సాగునీరు లేకుంటే)	11,000-14,000	12,000-15,000
పొద్దుతిరుగుడు	10,000-13,000	11,000-14,000
మినుము, పెసర	8,000-10,000	9,000-11,000
సెనగ	12,000-14,000	13,000-15,000
కంది	10,000-12,000	11,000-12,500
మొక్కజొన్న	15,000-20,000	17,000-20,000

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో సాగు వ్యయాలు

మిగతా పంటలదీ అదేతీరు

మద్దతు ధర పెంపుపై రైతుల్లో నిరాశ

సన్నరకం మేలైన బియ్యం కిలో ధర రూ. 50పైనే ఉందని వ్యాపారులు చెబుతున్నారు. ఈ ఏడాది వరి సాగుచేసే రైతులు క్వింటా ధాన్యం పండిస్తే అదనంగా వచ్చే ధర రూ. 50 మాత్రమేనని కేంద్రం తాజాగా నిర్ణయించింది. ఈ ఏడాది ఖరీఫ్, రబీల్లో పండించబోయే వరి ధాన్యానికి గతేడాదికన్నా క్వింటాపై రూ. 50 మాత్రమే అదనంగా పెంచాలని కేంద్ర ఆర్థిక వ్యవహారాల మంత్రి కమిటీ జూన్ 25న నిర్ణయించింది. వరి సాగు వ్యయం పెరుగుదలతో పోలిస్తే ఇది చాలా తక్కువని ప్రభుత్వ గణాంకాల వివరిస్తున్నాయి. కేవలం వరి మాత్రమే కాకుండా మిగతా అన్ని రకాల పంటల మద్దతు ధరలూ ఇలాగే నిరాశపరుస్తున్నాయి. వేరుసెనగ, సోయాచిక్కుడు పంటల ధరలను నయాపైసా పెంచలేదు. వీటికి గతేడాది ఇచ్చినంతే ఈ ఏడాది పండించబోయే వాటికి ఇస్తామని కేంద్రం తెలిపింది. ఇది రైతులను పూర్తిగా నష్టపరిచే నిర్ణయమని రైతుసంఘాలు మండిపడుతున్నాయి. ఉదాహరణకు సోయాచిక్కుడు విత్తనాలను రాయితీపై రైతులకు ప్రభుత్వం విక్రయిస్తోంది. గతేడాది క్వింటా సోయా విత్తులను రూ. 4800కు అమ్మితే ఈ ఖరీఫ్లో రూ. 7800కు పెంచి విక్రయిస్తున్నారు. విత్తులపై ఏకంగా క్వింటాకు రూ. 3 వేల వరకు పెంచి ప్రభుత్వమే అమ్ముతోంది. వేరుసెనగ విత్తనాలను ఇప్పుడు ప్రభుత్వం రూ. 5098కి విక్రయిస్తోంది. ఈ ధరకు కొని పంట పండిస్తే క్వింటా పంటకు గతేడాది స్థాయిలో రూ. 4 వేలే ఇస్తామనడం గమనార్హం. ప్రభుత్వమే ఇటీవల విత్తనాల ధరలు పెంచేసింది. వాటిని రైతులు కొని పంట సాగుచేయాలంటే సాధారణంగా పెట్టుబడి ఖర్చులు పెరుగుతాయి. కూలీ, పురుగుమందుల రేట్లు... ఇలా ప్రతి ఒక్క ఖర్చు పెరగడమే తప్ప తగ్గలేదు. సోయాచిక్కుడు, వేరుసెనగ పంటలకు మద్దతు ధరలు పెంచకపోవడం వల్ల రైతులకు నికరంగా నష్టాలు తప్పేలా లేవు

రాష్ట్ర సిఫార్సులు బుట్టడాఖలు: రాష్ట్రం విడిపోకముందే 3 నెలల క్రితం పంటల సాగు లెక్కలపై వ్యవసాయశాఖ

అధ్యయనం చేసి మద్దతు ధరల కోసం నివేదిక తయారుచేసింది. పంట పండించాలంటే రైతు పెట్టాల్సిన ఖర్చును అధికారికంగా నిర్ధారించింది. వాటి ఆధారంగా మద్దతు ధరలు ఇవ్వాలని “జాతీయ వ్యవసాయ వ్యయ, ధరల కమిషన్” కు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారికంగా సిఫార్సు చేసింది. ఈ నివేదిక ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్లో, తెలంగాణలో రైతు క్వింటా ఏ గ్రేడ్ ధాన్యం పండించడానికి రూ. 2104 ఖర్చుపెట్టాలని తేలింది. స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫార్సు ఆధారంగా ఈ ఖర్చుపై 50 శాతం అదనంగా వేసి క్వింటాకు రూ. 2562 మద్దతు ధరగా ఇవ్వమని కమిషన్ ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరింది. కేంద్ర ఆర్థిక వ్యవహారాల మంత్రి కమిటీ ఏ గ్రేడ్ ధాన్యానికి క్వింటాకు రూ. 1400 మద్దతు ధర ఇవ్వాలని నిర్ణయించింది. రాష్ట్రంలో రైతులు పండించే ప్రతి క్వింటాపై నికరంగా మిగిలే నష్టం అక్షరాలా రూ. 604 అని ప్రభుత్వ లెక్కలే స్పష్టం చేస్తున్నాయి. పైగా ఎకరానికి 20 క్వింటాల్ల ధాన్యం పండి రైతు చేతికి వస్తేనే ఉత్పత్తి వ్యయం రూ. 1708 అవుతుందని తేల్చారు. పలు జిల్లాల్లో ఎకరానికి 20 క్వింటాల్ల ధాన్యం రావడం తక్కువే. అంతకన్నా దిగుబడి తగ్గితే క్వింటా ఉత్పత్తి వ్యయం ఇంకా పెరుగుతుంది. అంటే ప్రకృతి అనుకూలించక ధాన్యం దిగుబడి తగ్గేకొద్దీ ఉత్పత్తి వ్యయం పెరిగి రైతు మరింత నష్టపోతాడని అర్థం. అప్పుడు కేంద్రం ప్రకటించిన మద్దతు ధరలు రైతులను ఏ విధంగా ఆదుకోవు. ■

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో పంట సాగువ్యయం, మద్దతుధరపై సిఫార్సు				
పంట	సాగువ్యయం హెక్టారుకు	క్వింటాకు వ్యయం	మద్దతు ధర	
			రాష్ట్రం సిఫార్సు	కేంద్రం నిర్ణయం
వరి				
సాధారణ ధాన్యం	110,480	1708	2562	1360
ఏ గ్రేడ్ ధాన్యం	113,209	2104	3156	1400
పత్తి	98,896	4945	7418	4050
వేరుసెనగ	42,809	4501	6752	4000
మొక్కజొన్న	71,874	1566	2349	1310
సోయాచిక్కుడు	52,789	2778	4167	2560
పొద్దుతిరుగుడు	33,633	4204	6306	3750
శంది	33,212	5360	8040	4350
జొన్న	30,399	1769	2654	1530

ఉభయతారకంగా విద్యుత్ పంపిణీ

- వి.యస్.ఆర్. నాయుడు

మాజీ జనరల్ మేనేజర్, ఏపీ ట్రాన్స్కో

తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లు విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలు రద్దు చేసుకొని, ఎవరికి వారే ఆయా రాష్ట్రాలలో ఉండే విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలతో ఒప్పందాలు చేసుకోవాలి. ఇది రెండు రాష్ట్రాలకు ఉభయతారకంగా ఉంటుంది... ఏ రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న విద్యుత్తును ఆ రాష్ట్రమే వినియోగించుకునేటట్లు ఒప్పందాలు చేసుకుంటే రెండు రాష్ట్రాలకు మంచిది.

ప్రస్తుత సంక్షోభాలను అవకాశాలుగా మలచుకోవాలి- ఇదీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో ఈ నెల 21న గవర్నర్ నరసింహన్ ప్రసంగంలోని ముఖ్యాంశాలు మనకు నిర్దేశించిన కర్తవ్యం. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన దరిమిలా కొత్త ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్రాభివృద్ధికి దోహదం చేసిన మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు అనేక పథకాలు, కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసివున్నది. అవి కష్టతరమైనవి. కష్టపడి పనిచేయాలి. సంక్షోభాలను అవకాశాలుగా మలుచుకోవాలని మన రాష్ట్ర రాజ్యాంగాధినేత అన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధికి అత్యవసరమైన వనరు విద్యుత్తు అనేది నిర్వివాదాంశం. కాబట్టే తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లు విద్యుత్ కోసం ఢీ అంటే ఢీ అన్నట్లు ప్రవర్తిస్తున్నాయి. దీనికి రెండు రాష్ట్రాలకు ఉన్న విద్యుత్ లోటు, రాష్ట్రాల మధ్య జరిగిన విద్యుత్ విభజన తీరుతెన్నులే కారణమయ్యాయి.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2005 జూన్ వరకు ఏపీ ట్రాన్స్కో ఆధ్వర్యంలోనే విద్యుత్ సరఫరా జరిగింది. తదనంతరం ఈ సరఫరా, పంపిణీ బాధ్యతలను విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలకు (డిస్కాంలు) బదిలీచేయడం జరిగింది. విద్యుత్ ఉత్పత్తిలో 80శాతం పంపిణీ సంస్థలకు, మిగిలిన 20శాతం డిమాండ్ ఎక్కువగా ఉన్న పంపిణీ సంస్థలకు కేటాయింపు జరిపేట్లు నిర్ణయించడమైనది. ఆయా పంపిణీ సంస్థల పరిధిలో జరిగిన విద్యుత్ వినియోగాన్నిబట్టి 2005, 2008, 2014 మేలో

విద్యుత్ విభజన, కేటాయింపులు జరిగాయి. దీని ప్రకారం తెలంగాణకు 53.89, ఆంధ్రప్రదేశ్ కు 46.11 శాతం విద్యుత్తును కేటాయించారు. ఈ కేటాయింపులు హేతుబద్ధంగా, న్యాయబద్ధంగా లేవంటూ ఆంధ్రప్రదేశ్ వాదిస్తోంది. ఈ దామాషా ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ ఉత్పాదక స్థాపితశక్తి 9,853 మెగావాట్లు ఉన్నప్పటికీ కేటాయింపు అయిన విద్యుత్తు 7,890 మె.వా. తెలంగాణలో విద్యుత్ ఉత్పాదక స్థాపిత శక్తి 6,413 మె.వా. ఉండగా కేటాయింపు మాత్రం 8,395 మె.వా. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉత్పాదక శక్తి ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ తక్కువ కేటాయింపు జరగడానికి కారణం 2014 జూన్ కు ముందు ఐదేళ్ళ విద్యుత్ వినియోగాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడమే. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కంటే ఎక్కువగా విద్యుత్ కోతలు విధించి, సరఫరా చేసిన విద్యుత్ తనే డిమాండుగా పరిగణించడమైనది. అంతేకానీ రాష్ట్రానికి అవసరమైన విద్యుత్తును పరిగణనలోకి తీసుకొనిదాన్నే డిమాండుగా పరిగణించి, విద్యుత్ కేటాయింపు జరిగి వుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ కు అదనంగా మరో నాలుగు శాతం విద్యుత్ లభించి వుండేది. దీనికోసం ఈ కేటాయింపులో డిస్కాంలకు కేటాయించే 80శాతం విద్యుత్తునే పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు గానీ, రిజర్వులో ఉంచిన 20 శాతం విద్యుత్తును పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. ప్రస్తుతం రెండు రాష్ట్రాల్లో విద్యుత్ సంక్షోభానికి,

విభేదాలకు ఈ రెండు అంశాలే కారణమయ్యాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన చట్టం-2014 ప్రకారం జూన్ 2 నుంచి తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్లు ఉనికిలోకి వచ్చాయి. ఆ చట్టంలోని షెడ్యూలు 12-పార్ట్ సి, 1, 2 అంశాల ప్రకారం ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్న జెన్కో విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలను, అవి నెలకొని వున్న భౌగోళిక ప్రాంతాల వారీగా విభజించడం జరిగింది. రెండు రాష్ట్రాలకు ఏపీ జెన్కో విద్యుత్ కేంద్రాల నుంచే కాక ప్రైవేటు విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు, కేంద్రీయ విద్యుత్ సంస్థల నుంచి కూడా విద్యుత్ సరఫరా జరుగుతోంది. రెండు రాష్ట్రాలలో ఉండే నాలుగు విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు ప్రైవేటు విద్యుత్ ప్రాజెక్టులతో చేసుకున్న విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలు (పీపీఏ) ప్రస్తుతం జరిగిన కేటాయింపుల ప్రకారమే ఉంటాయి. ఈ ప్రైవేట్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఎలాంటి సందేహాలు కానీ, అభ్యంతరాలు కానీ లేవు. ఇబ్బందల్లా డిస్కాలతో ఏపీ జెన్కో ప్రాజెక్టులు చేసుకున్న విద్యుత్ ఒప్పందాలు, కేంద్రీయ విద్యుత్ సంస్థల నుంచి రెండు రాష్ట్రాలకు కేటాయించిన విద్యుత్తోనే. ఈ కేటాయింపులు ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన చట్టం 2014 ప్రకారం లేవు. రెండు రాష్ట్రాలలో ఉండే ఏపీ జెన్కో విద్యుత్ కేంద్రాలు, విద్యుత్ సరఫరా సంస్థలతో అవి చేసుకున్న విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలే ప్రస్తుతం తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఒక ప్రధాన సమస్యగా పరిణమించాయి. రాష్ట్ర విభజన వల్ల ఈ విద్యుత్ కేంద్రాలన్నీ కూడా అంతర్ రాష్ట్ర విద్యుత్ కేంద్రాలుగా నిర్ధారించబడి, అవి కేంద్ర విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి (సీఆర్సీ) పరిధిలోకి వస్తాయి. తత్ఫలితంగా ఈ కేంద్రాల నుంచి విద్యుత్ సరఫరా చేసుకొనే పంపిణీ సంస్థలు అంతర్ సరఫరా చార్జీలు, సరఫరా నష్టాలు, దక్షిణ ప్రాంత లోడ్ డిస్పాచ్ చార్జీలు భరించాల్సి వుంటుంది. అంతేకాకుండా కేటాయించిన విద్యుత్ కంటే ఎక్కువగానూ లేదా తక్కువగానూ విద్యుత్ ను డిస్కాములు వాడుకుంటే “అవైలబిలిటీ బేస్డ్ టారిఫ్” (ఎబీటీ) కోణంలో ఈ విద్యుత్ కేంద్రాలను పరిగణించి పెనాల్టీలను విధిస్తారు.

ఈ చార్జీలన్నింటి వల్ల సుమారు రూ. 1800 కోట్ల అదనపు భారం రెండు రాష్ట్రాల మీద, వినియోగదారుల మీద పడుతుంది. జల విద్యుత్ కేంద్రాలు, పాత థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల విషయంలో ఏబీటీ ప్రభావం తీవ్రంగా ఉంటుంది. వీటి నుంచి లభ్యమయ్యే విద్యుత్తు ఒకేలా ఉండదు. ఈ అంతర్ రాష్ట్ర విద్యుత్ కేంద్రాలకు సంబంధించిన విద్యుత్ చార్జీలను కేంద్ర విద్యుత్

నియంత్రణ మండలి మాత్రమే నిర్ణయించగలదు. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి రెండింటికి ఈ విషయంలో ప్రమేయం ఉండదు. విద్యుత్ చార్జీల సవరణ విషయంలో కేంద్ర విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి, రాష్ట్ర విద్యుత్ నియంత్రణమండలి దృక్పథాలు, సవరణ కోసం పరిగణనలోకి తీసుకొనే పెరామీటర్స్ లలో చాలా తేడాలుంటాయి.

విద్యుత్ రంగం పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం -1998, సెక్షన్ 21 (4) (బి), సబ్ సెక్షన్ 5 ప్రకారం ఏపీ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి ఆమోదించిన పీపీఏలకు మాత్రమే చట్టబద్ధత ఉంటుంది. ఇప్పటివరకూ ఆమోదానికి నోచని పీపీఏలు అన్నీ కూడా ముసాయిదా పీపీఏలే కాబట్టి వాటికి చట్టబద్ధత లేదనేది ఏపీ జెన్కో వాదన. ఎలక్ట్రిసిటీ యాక్టు 2003 ప్రకారం పునర్వ్యవస్థీకరణ యాక్టు 1998కు చట్ట బద్ధత ఉంది. కానీ ఈ యాక్టులో పీపీఏల గురించి ఎలాంటి ప్రస్తావన లేదు. కాబట్టి, ఇటువంటి ముసాయిదా విద్యుత్ ఒప్పందాలు చెల్లవని ఏపీ జెన్కో గట్టిగా వాదిస్తోంది.

తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ల వాదనలు ఎలా ఉన్నప్పటికీ రెండు రాష్ట్రాలు విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలు రద్దుచేసుకొని, ఎవరికి వారే ఆయా రాష్ట్రాలలో ఉండే విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలతో ఒప్పందాలు చేసుకుంటే రెండు రాష్ట్రాలకు ఉ భయతారకంగా ఉంటుంది. రెండు రాష్ట్రాల విద్యుత్ కేంద్రాలు అంతర్ రాష్ట్ర విద్యుత్ కేంద్రాలుగా మారిన నేపథ్యంలో విద్యుత్ పరంగా ఏమైనా విభేదాలు తలెత్తితే ప్రతి విషయానికి ఢిల్లీలో ఉండే కేంద్రీయ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలికి వెళ్ళాల్సి ఉంటుంది. పైగా “ఓపెన్ ఆక్సిస్” చార్జీల రూపేణ రెండు రాష్ట్రాలు సుమారు రూ. 900 కోట్ల చొప్పున భరించాల్సి వుంటుంది. తెలంగాణ విషయానికి వస్తే దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలతో పోలిస్తే, ప్రస్తుతం కోల్పోయే 600మె.వా. ఒక సమస్య కాదు. కేంద్రీయ విద్యుత్ సమస్యల నుంచిగానీ లేదా ఇతర మార్గాల ద్వారా విద్యుత్ ను కొనుగోలు చేసి ఈ లోటును పూడ్చుకోవచ్చును. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండే విద్యుత్ కేంద్రాల విద్యుత్ ధరతో పోలిస్తే కొత్తగూడెం, రామగుండం, కరీంనగర్, కాకతీయ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల నుంచి లభ్యమయ్యే విద్యుత్ ధర తక్కువగా ఉంటుంది. ఈ స్టేషన్లకు అవసరమయ్యే బొగ్గు సింగరేణి గనుల నుంచి సరఫరా చేయబడుతుంది. ఈ గనులు విద్యుత్ కేంద్రాలకు దగ్గరగా ఉండడంతో రవాణా చార్జీల భారం తక్కువగా ఉంటుంది. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండే థర్మల్ స్టేషన్లకు విదేశీ బొగ్గును దిగుమతి

చేసుకొని వాడుతున్నారు. దీంతో రవాణా చార్జీల కారణంగా వీటి విద్యుత్ ధర ఎక్కువగా ఉంటోంది.

విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాల రద్దు వల్ల తమ ప్రాంతంలో ఉత్పత్తి అయ్యే బొగ్గును ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరానికి 3,700 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్ను అదనంగా పొందుతుంది. ఈ ప్రాంతంలో ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్ ఖరీదైనది కాబట్టి విద్యుత్ ఖరీదులో యూనిట్కు 0.06 పైసలు అదనంగా ఉంటుంది. అదే తెలంగాణ విషయానికొస్తే ఖరీదైన విద్యుత్ను కొనవలసిన అవసరం ఉండదు. కాబట్టి యూనిట్కు 0.08 పైసలు మిగులుగా ఉంటుంది. ఈ మిగులు సొమ్ముతో విద్యుత్ లోటును పూడ్చుకోవచ్చును. ఈ ప్రైవేటు గ్యాస్ పవర్ స్టేషన్లలో ఉన్న విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలకు చట్టబద్ధత ఉన్నప్పటికీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ ఒప్పందాలను రద్దు చేసుకుంటే తెలంగాణకే లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే గ్యాస్ కొరత కారణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో గ్యాస్ పవర్ స్టేషన్లు విద్యుత్ను పూర్తిస్థాయిలో ఉత్పత్తి చేయడం లేదు. ఉత్పత్తి చేయకపోయినా చార్జీలు చెల్లించాల్సిన భారం తగ్గుతుంది. భవిష్యత్లో వీటి విద్యుత్ ధర పెరిగే ప్రమాదం కూడా ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పరంగా చూస్తే నిర్మాణ దశలో ఉన్న 1600

మె.వా. కృష్ణపట్నం, 600 మె.వా. రాయలసీమ ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్, 800 మె.వా. విజయవాడ ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్, 770 మె.వా. శ్రీశైలం కుడికాలువ ప్రాజెక్టు, 240 మె.వా. అప్పర్ సీలేరు, 460 మె.వా. లోయర్ సీలేరు, 90 మె.వా. నాగార్జున సాగర్ కుడికాలువ; 960 మెగా వాట్ల పోలవరం విద్యుత్ కేంద్రాల విద్యుత్తు భవిష్యత్తులో పూర్తిగా రాష్ట్ర వినియోగానికి వస్తుంది. వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకొని ఏ రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న విద్యుత్తును ఆ రాష్ట్రమే వినియోగించుకునేట్లు ఒప్పందాలు చేసుకుంటే రెండు రాష్ట్రాలకు మంచిది. అనవసరమైన విబేధాలకు, ఆవేశాలకు తావుండదు. విద్యుత్ రంగానికి సంబంధించి, చట్టాలన్నీ లొసుగుల మయమైనవి కాబట్టి రాష్ట్ర విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి, బెంగళూరులో ఉండే దక్షిణ ప్రాంత విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి కూడా ఈ విషయంలో చేతులెత్తివేశాయి. విద్యుత్ విభజన బంతిని కేంద్ర పరిధిలోకి నెట్టేశాయి. రెండు రాష్ట్రాలకు ఉభయతారకంగా కేంద్రమే ఈ సమస్యకు ఒక పరిష్కార మార్గం చూపిస్తుందని ఆశిద్దాం. అ

(17వ పేజీ తరువాయి)

రుణ మాఫీలు హేతుబద్ధమేనా?

రైతుల్ని సంతృప్తి పరుస్తారు. రాబోయేది నిజంగా గడ్డుకాలమే అయితే వర్షపు చుక్కలేక అల్లాడితే అప్పుడెలా సంతృప్తి పరుస్తారు? అవసరంలేని సమయంలో మాఫీ ప్రకటించి అవసరం వచ్చినప్పుడు చేతులెత్తేనే పరిస్థితి రావచ్చు కదా! దాహం వెయ్యకుండానే మంచినీళ్లు ఇచ్చారు. రేపు దాహం వేస్తే ఇవ్వటానికి ఏమీ లేవు.

(11) పంట రుణాలపై రైతులు కట్టే వడ్డీ చాలా స్వల్పం. ఆ బాకీలు కూడా బ్యాంకులలో సక్రమంగా చెల్లింపు అవుతున్నాయనుకుంటే అది ఒక భ్రమ. ఈనాడు 50,000 అప్పు తీసుకున్న రైతు మళ్లీ 60,000 ఇస్తారంటేనే కడుతున్నాడు. అంటే బ్యాంకులు కొత్త అప్పు ఇవ్వటం ద్వారానే పాత అప్పుని తీర్చుకోగలుగుతున్నాయి. రైతు కట్టే 7 శాతం వడ్డీ (నెలకి 60 పైసలు) ఆ వడ్డీకి మళ్లీ పావలా వడ్డీ లేక

వడ్డీలేని రుణం ఇన్నిరకాల చిత్తులెక్కలు అవసరమా? పోనీ అవసరం అనుకున్నా అందుకు మరో ఉపాయం ఉంది. డీబిఆర్ పథకం ఒకటుంది. పాతిక వేల రూపాయల వరకూ రైతుకి 4 శాతం వడ్డీతో అప్పు ఇవ్వవచ్చు. ఈ పథకం చిన్నకారు రైతులకి వర్తిస్తుంది. ఈ పథకం పరిధిని విస్తృత పరిచి దానికి వ్యవసాయ విస్తీర్ణం పరిధిని పెంచి, 5 ఎకరాల వరకూ విస్తరించి రుణ మొత్తాన్ని లక్ష రూపాయల వరకూ పెంచితే రైతులకి మేలు జరుగుతుంది. భవిష్యత్తులో ఎన్నడైనా మాఫీలు అమలుచేసినా ఈ రైతులకి అమలుచేస్తే చిన్నరైతులకి సహాయం చేసినట్లు అవుతుంది. ఏది ఏమైనా రుణమాఫీలు ఒక అలవాటుగా మారి ఖాతాదారుల వైతిక విలువల్ని పతనం చేసి బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థని కుప్పకూలుస్తున్నాయి. వైతిక విలువలు అభివృద్ధి చెందకుండా ఏ రంగమూ అభివృద్ధి చెందదు. ♦

మాధ్యమాలలో మెరుపులు - మరకలు

- సత్తి సునీల్ రెడ్డి

విశాఖపట్నం

ఎన్నికల కాలం' పుణ్యమా అంటూ మన వ్యాసానికి కావలసినంత మసాలాలు దొరికాయి. బయట రాష్ట్రాల నాయకుల పేర్లు, స్థలాల పేర్లు మనమింకా స్థిరీకరించుకోలేదు కాబట్టి మార్చి నెలలో తెలుగు మాధ్యమాలలో కుప్పతెప్పలుగా దోషాలు దొర్లిపోయాయి.

ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక మరియు ఏబీఎన్ - ఏజె ఛానల్ చాలా వరకు, హెచ్.ఎమ్.టీ.వి, టీ.వి.9 కొంతవరకు సర్వసామాన్య ఉచ్చారణలలో మెరుగుదల చూపిస్తున్నాయి. మరికొన్ని దినపత్రికలు, ఛానల్స్ "హమ్ నహీ సుధ్రేంగే" అన్న తీరుగ ఉన్నాయి. వెనకటికి మేధావులు చెప్పినట్లు "ఇన్ ఎ డెమోక్రసీ, మెజారిటీ ఆఫ్ ద పీపుల్ హావ్ ఎ రైట్ టు ఎర్ - (In a Democracy, Majority of the People have a right to err)".

రండి.. సరాసరి విషయంలోకి వచ్చేద్దాం. మార్చి 1వ తేదీ ఈనాడు హెడ్లైన్స్.... "దాదా పాలనలోకి... సుప్ర చేతనావస్థలోకి అసెంబ్లీ... కేంద్రమంత్రి మండలి సిఫార్సు... నేడు రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ఆమోదముద్ర..." ఆంగ్ల భాషలో కొలోకియల్, స్లాంగ్ లాంటి కొన్ని పదాలున్నవి. దాదా అంటే బాంగ్లా భాషలో 'అన్న' అని అర్థం. అయితే బెంగాలీ యేతరులు ఈజీ గోయింగ్ అప్పుడో... క్యాజువల్ గానో దాదా ప్రయోగం వాడతారు. ఏకంగా రాష్ట్రపతికి / దేశ ప్రధాన పౌరుడిగా హెడ్లైన్స్ లో 'దాదా' అని వాడటం బాగోలేదు. పశ్చిమ బెంగాల్ లో 5 ఏళ్ళు ఉన్నాము. 40 ఏళ్ళుపైగానే బెంగాలీ మిత్రులతో స్నేహం నెరిపాము. రాష్ట్రపతిని 'దాదా' గా రాయటం జీర్ణించుకోలేకున్నాము.

అలాగే 1 మార్చి ఈనాడులో మరో వార్త. శీర్షిక : "జగతికి జాగృతి గీతం..." ఈ వార్త డేట్లైన్ లోనూ, వార్తలోనూ, KATHMANDU పేరును 'ఖాట్మాండ్' అని తప్పుగా రెండు సార్లు రాసారు. "కాత్మాండు" సరియైనది. అలాగే మార్చి 29 ఈనాడులో కూడా 'ఖాట్మాండ్' అని రాసారు.

ఆంధ్రజ్యోతి మార్చి 02. శీర్షిక : 'అసంఘటిత కార్మికుల

సంక్షేమానికి.... నాలుగు పైలట్ ప్రాజెక్టులు" PILOT పైలట్ అవుతుంది గానీ, పైలెట్ అవదు గదా? అన్నట్లు PILOT PROJECT కు తెలుగు ఏమిటి? పైలెట్ ప్రోజెక్ట్ అన్న పదంలో పైలెట్ కు 'ప్రయోగాత్మక' అన్న తెలుగు పదం వాడచ్చుగదా?

ఈనాడు మార్చి 02. శీర్షిక : "పంజాబ్, హర్యానా, హిమాచల్ లో విస్తృత వర్షాలు". డేట్లైన్ చండీగర్ అని రాశారు. CHANDIGARH ను చండీగఢ్ అని రాయాలి. చదవాలి. చండీ అంటే హిందూ దేవత. గఢ్ అంటే కోట లేదా కిలా. చండీగర్ అని 3 సార్లు తప్పుగా రాశారు. హర్యానాను హరియాణా అని తెలుగులో రాసుకోవాలి. ఉచ్చరించాలి.

మార్చి 6వ తేదీ ఈనాడులో సిపియం కు సంబంధించిన రెండు వార్తలు వచ్చాయి... హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం, డేట్లైన్స్ తో. హైదరాబాద్ వార్తలో పార్టీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రకాష్ కారత్ అని రాశారు. కానీ ఆయన పేరు ప్రకాష్ కారాట్. ఆయన మకయాళీ, విశాఖపట్నం వార్తలో సి.పి.యం. పాలిట్ బ్యూరో సభ్యురాలు బృందాకారత్ అని పేర్కొన్నారు. బృందా అనే అవిడ ప్రకాష్ కారాట్ ను పెళ్ళి చేసుకున్నాక, ఆమె బృందా కారాట్ అయింది. కారత్ తప్పు.. తప్పున్నర తప్పు.

ఎన్ డి టి వి ఛానల్ ను ఎరుగని విద్యావంతులైన వీక్షకులు ఉండరు. ఆ ఛానల్ వ్యవస్థాపకుడు అధిపతి ప్రణయ్ రాయ్. ప్రణయ్ రాయ్ భార్య రాధికా రాయ్. రాధికా రాయ్ సోదరి బృంద.

ఈనాడు మార్చి 10 శీర్షిక : "మోడీకు ఉగ్రవాద ముప్పు - భద్రత పెంచండి : కేంద్ర నిఘా సంస్థ" మోడీ తప్పండి మోడీ ఒప్పుండి. మోడీ అని ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక కరెక్ట్ గా రాస్తోంది. ఏబీఎన్ - ఆంధ్రజ్యోతి ఛానల్, హెచ్ఎమ్టీవి ఛానల్, టీవి 9 ఛానళ్లు మోడీ అని సరిగ్గా పలుకుతున్నది/ఉచ్చరిస్తున్నది. మిగతావి ఎప్పుడు దారిలో పడతవో... ఏమో? ఇకపోతే కేంద్ర నిఘా సంస్థ (Intelligence Bureau) ఇది ఒక అసంపూర్తి పేరు. కేంద్ర గూఢ చర్య సంస్థ (కేంగూసం).. ఇది ఒక

పరిపూర్ణమైన పేరు. గూఢచారి సంస్థలు వంద రకాల విధులు నిర్వర్తిస్తారు. అందులో “నిఘా పెట్టటం” ఒక్కటి. అందువలన ‘కేంద్ర నిఘా సంస్థ’ కంటే ‘కేంద్ర గూఢచార / గూఢచర్య సంస్థ’ అంటే బాగుంటుంది. శ్రీ వరదాచారి లాంటి నిపుణులు గూఢచారి సంస్థ అనే పేరు బాగుంటుందా? గూఢచర్య సంస్థ అనే పేరు బాగుంటుందా ఖాయపరచాలి.

విశాఖపట్నం ఈనాడు ఎడిషన్ 15 మార్చి శీర్షిక : రైతులకు పరిశోధకులు అండగా నిలవాలి. 14 మార్చిన శ్రీకాకుళం అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతి హెచ్. లజపతి రాయ్ విశాఖపట్నం గీతం ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్ ను దర్శించారు. ఉపకులపతి పేరు మన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల పేరు నుండి ఇన్స్పైర్ అయి పెట్టుకున్నారు అనేది విదితమే. అయితే ఆ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుని పేరు లాలా లాజ్పత్ రాయ్. చిన్నప్పటి చరిత్ర పుస్తకాల్లో ‘లజపతి రాయ్’ అని తప్పుగా రాసేసుకుని, తప్పుగా చదివేసుకుని, తప్పుగా నేర్పేసుకుని, ఆ తప్పు పేర్లే పిల్లలకు పెట్టేసుకుంటున్నాము. Lala Lajpat Rai ను లాలా లాజ్పత్ రాయ్ గా ఉచ్చరించాలి.

ఆంగ్లభాషలో ఒకేలా ధ్వనించే జంట పదాలు వందలాదిగా ఉన్నవి. Command, Commend అలాంటిది. కమాండ్ అంటే ఆజ్ఞాపించడం, ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం. కమెండ్ అంటే మెచ్చుకోవడం, మంచి పనిని గుర్తించడం. కమాండ్ నుండి వచ్చింది కమాండింగ్, వింగ్ కమాండర్, హై కమాండ్, కమాండో..... వగైరా. కమెండ్ నుండి వచ్చింది కమెండింగ్, కమెండేషన్ వగైరా... Commendo కమాండో అవుతుంది గానీ కమెండో ఎలా అవుతుంది? దాదాపు అన్ని తెలుగు దిన, వార, మాస పత్రికలలో Commando ను కమెండోగా రాస్తారు. ఈ వార్త తేది 15-03-2014 ఈనాడు నుండి. శీర్షిక : వీఐపీల భద్రతకు సీఆర్పిఎఫ్ లో నూతన విభాగం.

తదుపరి ఈనాడు ది మార్చి 21 శీర్షిక : అద్భుత నాయకులు ఈ వ్యాపార దిగ్గజాలు. భారత వ్యాపార దిగ్గజాలు ఆనంద్ మహీంద్రా, లక్ష్మీ మిట్టలు అని రాశారు. అయ్యా... ఆ రెండో పేరు లక్ష్మి మిత్తల్. మిత్తల అనేది ఉత్తర హిందూ స్థానపు వైశ్యుల ఇంటిపేరు. గుప్తా, అగ్రవాల, జాయ్ స్వాల్, సింఘల్, రస్తోగి, గోయెల్ ఈ సమూహంలోంచే మరికొన్ని ఇంటి పేర్లు, తెలుగు మాధ్యమాలలో జాయ్ స్వాల్ ను ‘జైస్వాల్’ అని రస్తోగిను

‘రుస్తోగి’ అని తప్పుగా రాస్తుంటారు.

22 మార్చి ఈనాడులో ఒక ఫోటో సహిత వార్త. కీ॥ శే॥ ఇందిరా గాంధీ చిన్న కోడలు నామినేషన్ దాఖలు చేస్తున్న వార్త. ఉత్తర్ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పీలీభీత్ అనే ఒక జిల్లా ఉంది. అదే పేరుతో ఒక లోక్ సభ నియోజకవర్గం కూడా ఉంది. ఈనాడు వారు ఆ పేరును ఫిలిబిత్ గా రాశారు. అది తప్పు. పీలీ అంటే పసుపు రంగు కలది అని అర్థం. మరికొన్ని దినపత్రికలు ఆ నియోజకవర్గం పేరును ‘ఫిల్ బిట్’ గా రాశారు. ఆ భాజపా అభ్యర్థి పేరు మేనకా గాంధీ అని రాశారు. ఇంతకీ ‘మేనక’ కరెక్టా లేక మనేకా గాంధీ కరెక్టా?

మార్చి 23 ఆంధ్రజ్యోతి (దినపత్రిక) తేది 24-03-2014 ఈనాడు (దినపత్రిక), 27-03-2014 ఆనాడు (దినపత్రిక) లలో భాజపా వరిష్ట నేత జస్వంత్ సింగ్ గురించి వార్తలు వచ్చాయి. ఆయన పేరు Jaswant Singh పైన చెప్పిన పత్రికలు 3 చోట్లా ఆయన పేరు జశ్వంత్ సింగ్ అని రాశారు. అది తప్పు. ఆయన పేరు జస్వంత్ సింగ్. అలాగే ఆయన పోటీ చేయనున్న లోక్ సభ నియోజకవర్గం పేరు బార్నెట్ (రాజస్థాన్) అని రాశారు. అదీ తప్పే. దాన్ని ‘బాడ్ మేర్’ అనాలి. Ajmer అజ్ మేర్ లా. ఇవే వార్తలో ఆంధ్రజ్యోతి వారు Advani అన్న పేరును ‘అద్వాణీ’ అని నూటికి నూరుపాళ్ళు సరిగ్గా రాస్తే, ఈనాడు వారు ‘అద్వానీ’ అని తప్పుగా రాశారు. ఈనాడు మార్చి 27 దినపత్రికలో (పాట్నా డేట్ లైన్) లాల్ మునీ చౌబే అనే ఆయన బీహార్ లో బక్కార్ అనే లోక్ సభ నియోజకవర్గం నుండి పోటీకై నామినేషన్ వేశారని రాశారు. 2. వాక్యాలున్న ఈ చిట్టిపాట్టి వార్తలో ఎన్ని తప్పులో చూడండి. బీహార్ -x, బీహార్ -✓ పాట్నా -x పట్నా -✓ బక్కార్ -x బక్కర్ -✓ జశ్వంత్ సింగ్ -x జస్వంత్ సింగ్ -✓.

కాబోయే ప్రధానమంత్రి మోదీ గారిని మోడీ అని తప్పుగా రాయడం, చదవడం విచ్చలవిడిగా జరిగిపోతోంది. (ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, ఏబిఎన్-ఏజె ఛానల్, హెచ్ఎంటీవి, టీవి 9 ఛానళ్ళు మినహా) (పై నలుగురికి మా కృతజ్ఞతాభివందనాలు)... మూక పంధాన వెళ్ళకుండా ధైర్యసాహసాలతో సరియైన మార్గాన వెళుతున్నందుకు.

మార్చి 29 ఈనాడు. శీర్షిక : “అద్వానీ, జశ్వంత్”లపై షిండే పొగడ్డలు, డేట్ లైన్ షోలాపూర్. హెడ్ లైన్ నూ తప్పే.

మనీ లాండరింగ్ కేసులకు భారత్ లో వ్యవస్థీకృత నేరాలతో లంకె

స్విస్ ప్రభుత్వ సంస్థ వెల్లడి

భారత్ లో వ్యవస్థీకృత నేరాలతో సంబంధమున్న అనుమానాస్పద మనీ లాండరింగ్ కార్యకలాపాలను గుర్తించినట్లు స్విట్జర్లాండ్ ప్రభుత్వ సంస్థ ఒకటి తెలిపింది. నల్లధనానికి సంబంధించిన వివరాలను వెల్లడించాలని భారత ప్రభుత్వం స్విట్జర్లాండ్ పై ఒత్తిడి పెంచుతున్న నేపథ్యంలో ఈ పరిణామానికి ప్రాముఖ్యత ఏర్పడింది. మనీ లాండరింగ్ రిపోర్టింగ్ ఆఫీస్ స్విట్జర్లాండ్ (ఎంఆర్వోఎస్) ఈ విషయాన్ని వెల్లడించింది. స్విస్ ఫెడరల్ ఆఫీస్ ఆఫ్ పోలీసులో ఇది భాగం. స్విస్ మనీ లాండరింగ్ చట్టం ప్రకారం ఎంఆర్వోఎస్.. మనీలాండరింగ్ తో లంకె ఉన్న అనుమానాస్పద కార్యకలాపాల నివేదికలు (ఎస్ఎఆర్)ను సేకరించి, విశ్లేషిస్తుంది. అవసరమైతే వాటిని దర్యాప్తు సంస్థలకు అందజేస్తుంది. మనీ లాండరింగ్, వ్యవస్థీకృత నేరాలు, ఉగ్రవాదులకు ఆర్థిక సాయం వంటి అంశాల్లో పోరుకు సంబంధించి ఎంఆర్వోఎస్ తాజా సమాచారాన్ని అందించింది. 2013లో ఈ సంస్థ.. 1411 ఎస్ఎఆర్లను అందుకుంది. అవి రికార్డు స్థాయిలో 300 కోట్ల స్విస్ ఫ్రాంకుల (రూ.20వేల కోట్లకు పైబడి) విలువైన అనుమానాస్పద ఆస్తులకు సంబంధించినవి కావడం గమనార్హం. ఇందులో భారత్ కు

సంబంధమున్న వాటి వివరాలను ఆ సంస్థ వెల్లడించలేదు. అయితే వ్యవస్థీకృత నేరాలతో లంకె ఉన్న ఎస్ఎఆర్ల సంఖ్య 2012లో 97 ఉండగా.. 2013కు 104కు పెరిగిందని మాత్రమే పేర్కొంది. ఈ కేసుతో సంబంధమున్న ఆస్తుల విలువ విషయంలో ఇటలీకి చెందిన నేరగాళ్ల ముఠాలు మొదటి స్థానంలో ఉన్నాయని ఎంఆర్వోఎస్ పేర్కొంది. వ్యవస్థీకృత నేరాలతో పాత్ర ఉన్న మిగతా కేసులు చైనా, బ్రెజిల్, భారత్ కు సంబంధించినవని వివరించింది. అయితే భారత్ లో వ్యవస్థీకృత నేరాలతో ముడిపడిన కేసుల వివరాలను మాత్రం వెల్లడించలేదు.

ఉగ్రవాదులకు ఆర్థిక తోడ్పాటుకు సంబంధించిన ఎస్ఎఆర్ల సంఖ్య 2012లో 15 ఉండగా.. 2013 కల్లా 33కు పెరిగింది. 2013లో రికార్డు స్థాయిలో 3,061 విదేశీ వ్యక్తులు, సంస్థల గురించి విదేశీ ఆర్థిక నిఘా సంస్థలు ఆరా తీసినట్లు ఎంఆర్వోఎస్ పేర్కొంది. ఇందులో అర్జెంటీనా 512 కేసులతో మొదటి స్థానంలో ఉంది. ఆశ్చర్యకరంగా భారత్ నుంచి ఎలాంటి ఆరాలు లేవు. పైగా దశాబ్దం పాటు కూడా ఎలాంటి విచారణలు లేకపోవడం గమనార్హం. చివరిసారిగా 2002లో భారతీయులకు సంబంధించిన ఆరాలు వచ్చాయి.

డేట్లైనూ తప్పే. శీర్షిక సరిగ్గా రాస్తే ఇలా ఉంటుంది. ఆడ్వాణీ, జస్వంత్ లపై శిందే పొగడ్డలు. డేట్లైన సరిగ్గా ఇలా ఉంటుంది. శోలాపూర్. పు... కు దీర్ఘం అవసరం లేదు.

ఇన్ని తప్పుల తడకల్లోనూ, ఎన్నో మెరుపులు కూడా ఉన్నయ్యే. మార్చి 23 సాక్షిలో (విశాఖపట్నం) ఫోటో సహిత వార్త ఒకటి వచ్చింది. శీర్షిక: చదువుల తల్లి. ఒడిలో చంటిపాపను లాలిస్తున్న సీదరి శాంతికుమారి (18) అనే ఒక అమ్మాయి ఇంటర్ పరీక్ష విశాఖజిల్లా పాడేరులో రాసింది. బెంచ్ లు, డస్ట్రలు లేవు. కటిక నేల మీదన జవాబు పత్రాలు రాస్తున్న ఫోటో అది. అద్భుతంగా ఉంది. అలాగే మార్చి 30 సాక్షిలో మరో ఫోటో సహిత వార్త. శీర్షిక : ముందు చక్రాలు

విచ్చుకోకుండానే ల్యాండింగ్, బ్రెజిల్ రాజధాని బ్రెజిలియాలో జరిగిన సంఘటన ఇది. Brasilia ను మనవాళ్ళు బ్రాసిలియా అని అలవోకగా రాసేస్తారు. బ్రెజిలియా అనేది సరియైన ఉచ్చారణ. సాక్షికి అభినందనలు.

పి.యస్. అన్నట్లు చాలా సంవత్సరాల క్రితం బ్రెజిల్ దేశం సందర్శించాను. రియో దజనిరో, సంపావోల్ (Sao Paolo), మనోస్, బ్రెజిలియా నగరాలు చూశాను. బ్రెజిలియా నగరం ఆర్మిటేజ్ ల స్వర్గం. కొత్తగా కట్టిన రాజధాని. విభజన దరిమిలా మన కొత్త ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి కొత్త రాజధానికి కావలసిన ఐడియాలకు ఒక బ్రెజిలియా నగరం చూడాల్సిందే. ■

ప్రజల భద్రతను గాలికాదిలోకి "గెయిల్"

కోనసీమను అభివృద్ధి పథాన నడిపిస్తుందని ఆశపడ్డ సహజ వాయు నిక్షేపాలే.. ఇప్పుడు నిర్లక్ష్యాల నీడలో కంటి మీద కునుకు లేకుండా చేస్తున్నాయి. తాజా విస్ఫోటం పదిహేను మందిని పొట్టనబెట్టుకుంది. దీనికి గెయిల్ నిలువెత్తు నిర్లక్ష్యమే మూలం. అత్యంత కీలకమైన గ్యాస్ గొట్టాల నిర్వహణను పూర్తిగా గాలికి వదిలేశారు. గొట్టాల్లోని గ్యాస్ ప్రవాహాన్ని నియంత్రించాల్సిన జీఎస్ఐ అధికారులూ పట్టనట్టే వ్యవహరించారు. పర్యవసానంగా గంటసేపు అగ్నికీలలుగా ఎగసిపడుతూనే ఉన్నాయి. నిజానికి విస్ఫోటాల భయం కొంతకాలంగా కోనసీమను వెన్నాడుతూనే ఉంది. గ్యాస్ పైపులు తుప్పుబట్టి పోయాయి. ప్రత్యామ్నాయంగా కొత్తపైపు లైన్ నిర్మించాలని క్షేత్రస్థాయి సిబ్బంది ప్రతిపాదనలు రూపొందించినా.. ఉన్నతాధికారులు వాటిని పక్కన పడేశారు.

పట్టని నిర్వహణ

గెయిల్ (గ్యాస్ అధారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్) కూడా ఓఎన్టీసీలాగే కేంద్ర పెట్రోలియం శాఖకు సంబంధించిన సంస్థ. క్షేత్రస్థాయిలో సహజ వాయు నిక్షేపాలను అన్వేషించి వాటిని బావుల

ద్వారా వెలికి తీస్తుంది ఓఎన్టీసీ. ఇక ఆ బావుల నిర్వహణ వ్యవహారాలన్నీ గెయిల్ చూసుకుంటుంది. ఓ ప్రాంతంలో ఉన్న బావులన్నింటినీ సమీపంలో ఉండే ఒక "గ్యాస్ కంట్రోల్ స్టేషన్" (జీసీఎస్)కు అనుసంధానిస్తారు. కోనసీమలో ప్రస్తుతం 48 వరకూ బావులున్నాయి. ఈ బావుల నుంచి పైపులైన్లు.. ఒక ప్రధాన పైప్ ద్వారా జీసీఎస్ కు అనుసంధానమవుతాయి. దీన్నే ట్రంక్ లైన్ అంటారు. ఇలా పరిసరాల్లోని 15 బావులను అనుసంధానం చేసి.. తాటిపాక వద్ద జీసీఎస్ ఏర్పాటు చేశారు. ఈ తాటిపాక జీసీఎస్ కు వస్తున్న ప్రధాన పైప్ లైన్ లోనే విస్ఫోటం సంభవించింది. ఇలాంటి జీసీఎస్ లు .. మోరి, పొన్నమండ, సఖినేటిపల్లెల్లో కూడా ఉన్నాయి.

అంతసేపు గ్యాస్ ఎగదన్నడానికి కారణమేంటి..?

ప్రధాన పైపులైన్ వ్యాసం 18 అంగుళాలు. ప్రధాన మార్గంలో ప్రతి రెండు కి.మీకు ఓ వాల్వ్ అమరుస్తారు. వీటిని ఈఎన్ డీవీలు (ఎమర్జెన్సీ షట్ డౌన్ వాల్వ్) అంటారు. పైప్ లో ఎక్కడైనా ఒత్తిడి పెరిగినా, తగ్గినా.. ఈ ఎన్ డీవీలు తమంతట తామే షట్ డౌన్

తూర్పుగోదావరి జిల్లా గ్యాస్ బ్లాస్ట్ కు గురయిన నగరం గ్రామం

అయిపోతాయి. పైపులో ఒత్తిడి పెరిగితే.. ఎక్కడో ఒకచోట అవరోధం.. అంటే క్లోజ్ అయినట్లు భావిస్తారు. ఒకవేళ తక్కువంటే మార్గంలో ఎక్కడో లీకేజీ ఉందని నిర్ధారిస్తారు. రెండూ ప్రమాద సంకేతాలే. అలాంటి సమయాల్లో వాల్వ్ దానంతట అదే మూసుకుపోతే ఇబ్బంది ఉండదు. లేకుంటే జీసీఎస్ లో ఉండే నిపుణులు దాన్ని మూసెయ్యాలి (మాన్యువల్ గా) ఉంటుంది. కానీ తాజా ఘటనలో ఈ రెండూ జరగలేదు. ఈ మార్గంలో దిండి దగ్గర వాల్వ్ ఉంది. ప్రమాదం జరిగిన ప్రదేశానికి అది దాదాపు 15 కి.మీ దూరం. జీఎస్ లలోని కంట్రోల్ రూంలో బటన్ నొక్కితే చాలు .. అంత దూరంలో ఉన్న వాల్వ్ క్లోజ్ అయిపోతుంది. ఒకవేళ ఇక్కడ బటన్ నొక్కినప్పటికీ .. బాగా దూరంలో ఉండటం వల్ల .. ఆ 15 కి.మీ పొడవునా ఉన్న గ్యాస్ మొత్తం విస్ఫోటం నుంచే బయటకు రావడంతో దాదాపుగా గంట దాకా గ్యాస్ లీక్ అవుతూనే ఉంది. ఫలితంగానే మంటలు అదే స్థాయిలో కొనసాగాయి.

వెల్లింగులోనూ లోపాలూ..!

ప్రస్తుత ఘటన యాదృచ్ఛికంగా చోటు చేసుకున్నదేం కాదు. మూడు రోజుల క్రితమే అక్కడ గ్యాస్ లీకయిందని భావించి గెయిల్ అధికారులు మరమ్మతులు చేశారు. అయినా అక్కడే ప్రమాదం సంభవించింది. రెండు పైపుల మధ్య ఉన్న వెల్లింగు విచ్ఛిన్నమైంది. అధికారుల నిర్లక్ష్యానికీ ఇది ప్రతీకగా నిలుస్తోంది.

ఇదేం నిర్వహణ

పైపుల నిర్వహణ అనేది నిరంతరం పర్యవేక్షించాల్సిన అంశం. సహజవాయువు సరఫరా అవుతున్న సమయంలోనే పైపు లోపలకు బ్రష్ ను పంపిస్తారు. అది లోపలికెళ్లి లోపలి భాగాన్ని శుభ్రం చేసి .. బయటకు కొంత మెటల్ మెటీరియల్ ను తీసుకొస్తుంది. లోపల నుంచి బయటకు వచ్చిన మెటీరియల్ పరిమాణాన్ని బట్టి “తుప్పు ప్రమాదా”న్ని అంచనా వేస్తారు. దీన్నే కేథోటిక్ ప్రొటెక్షన్ విధానం (సీపీ విధానం) అంటారు. భూగర్భంలో నిర్మించే పైపులైన్ కు ఇది చాలా ముఖ్యం. లోపలి నుంచి వెలుపలకు వచ్చే ఎలక్ట్రాన్లను గుర్తించి.. సప్లయ్ అయిన ఎలక్ట్రాన్ల స్థానే తిరిగి లోపలికి ఎలక్ట్రాన్లను పంపించి బ్యాలెన్స్ చేయడం ద్వారా త్వరగా తుప్పుపట్టకుండా కాపాడటమే ఈ సీపీ విధానం. పైపులైన్ల నిర్వహణనే మొత్తం గెయిల్ గాలికి వదిలేసినట్లు ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. కోనసీమలో తరచూ ఏదో ప్రాంతంలో గ్యాస్ లీకవుతూనే ఉంటోంది. అయినా దీని తీవ్రతను గుర్తించకపోవడమే ఈ పరిస్థితికి దారి తీసిందని ఆరోపణలు వినవస్తున్నాయి.

వాస్తవానికి క్షేత్రస్థాయిలో పైపులను నిర్వహించే ఇంజనీర్లు పలుమార్లు పైపుల క్షీణతపై హెచ్చరించినా ఉన్నతాధికారులు స్పందించలేదని సమాచారం. వాస్తవానికి గ్యాస్ వెలువడేందుకు ముందే గ్యాస్ లో పదార్థాల శాతాన్ని బట్టి పైపుల కాలాన్ని నిర్ణయిస్తారు. మధ్యలో హైడ్రోజన్ సల్ఫైడ్, ఉప్పు తదితర పదార్థాల శాతం పెరగడంతో గ్యాస్ నాణ్యత క్షీణించి పైపులను తినేయడం మొదలవుతుంది. ఈ దృష్ట్యానే గత అయిదేళ్లుగా కొత్త పైపులైన్ ఏర్పాటుపై గట్టిగా ఒత్తిడి తెచ్చినప్పటికీ గెయిల్ అధికారులు పెడచెవిన పెడుతూ వచ్చారని సమాచారం.

సాములకు కక్కుల్లిపడే..

కొత్త పైపులైన్ నిర్మాణానికయ్యే సాములకు కక్కుర్లిపడే గెయిల్ నిర్లక్ష్యానికి ఒడిగట్టినట్లు ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి. గెయిల్ రేట్ల ప్రకారం కి.మీ పైపులైన్ నిర్మాణానికీ గుత్తేదారుకు రూ.55 లక్షలు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఇది కేవలం నిర్మాణ ఖర్చు మాత్రమే. పైపు ఖర్చు దీనికి అదనం. దాదాపు కోనసీమలో అంతటా పైపు లైన్ నిర్మాణాలున్నాయి. కొన్నిచోట్ల పైపుల మీద ఏకంగా ఇళ్లే నిర్మించేశారు. ప్రస్తుతం ప్రమాదం సంభవించిన ప్రదేశానికి కూతవేటు దూరంలో ఓ వసతిగృహం కూడా ఉంది. అక్కడికి సమీపంలో పైపులైన్ మీదనే ఏకంగా ఒక ప్రఖ్యాత సంస్థ కళాశాల భవనాలను నిర్మించేసింది. వశిష్టనదిపై నిర్మించిన చించినాడ వంతెన కిందా గ్యాస్ పైపులైన్ ఉంది. తాజా పరిణామాలతో ఇవన్నీ ప్రమాదాలకు సంకేతాలుగా మారుతున్నాయి. ■

లోక్ సత్తా సంతాపం

తూర్పుగోదావరి జిల్లా నగరంలో జరిగిన గ్యాస్ బ్లాస్ట్ లో మృతించెందిన కుటుంబాలకు లోక్ సత్తా పార్టీ తన ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నది. మృతుల కుటుంబాలకు తక్షణ పునరావాస కార్యక్రమాలను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నది. ఇలాంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ప్రజలలో భయాందోళనలు తొలగించడానికి గట్టి నిఘాను ఏర్పాటు చేయాలని, పైపు లైన్లను పూర్తిగా తనిఖీ చేయించాలని పైపులైన్లను జనవాసాలకు దూరంగా వుండేలా ఏర్పాట్లు చేయాలని గెయిల్ అధికారులకు విజ్ఞప్తి చేసింది.

వంశధార ప్రాజెక్ట్

పులిచింతల ప్రాజెక్ట్

నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్ట్

Book-Post PRINTED MATTER	To,
If not delivered please return to: Lok Satta Times 8-2-674B/2/9, Plot No. 93 Happy valley, Road No. 13A Banjara Hills, Hyderabad - 500 034	